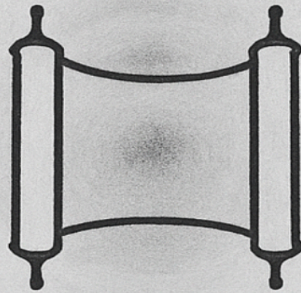

The Mitteler Rebbe

Parashas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתך ישראל 1826

לע"נ

אסתר בת יצחק

Dedicated By:

ר' נחום אהרון ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל תקפ"ו- 1826

Introduction

This profound discourse by the Mitteler Rebbe (Rabbi Dovber Schneuri, 1773–1827), second Rebbe of Chabad and son of the Alter Rebbe, was delivered in the early 19th century and explores the inner meaning of the verse "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל" — "How goodly are your tents, Yaakov, your dwelling places, Yisrael" (Bamidbar 24:5). The Mitteler Rebbe, known for his deep and expansive explanations, examines this verse through a multi-layered framework of spiritual psychology, Kabbalistic metaphysics, and the internal dynamics of teshuvah.

The discourse tracks the spiritual ascent of the soul through the three dimensions of Nefesh, Ruach, and Neshamah—each representing a stage of refinement and return to G-d. Drawing from Zohar, Midrash, and teachings of the Baal Shem Tov, it presents a sweeping vision of how even the simplest physical mitzvah done in this world surpasses the greatest pleasures of Gan Eden, and how the soul's descent into the body is a divine strategy for even greater elevation. Central to this is the idea that the most broken places of spiritual exile are rooted in the highest light—transforming "Yaakov" through struggle into "Yisrael" through revelation.

(א)

"How goodly are your tents, O Yaakov, your dwellings, O Yisrael."

Behold, it is written (Bereishis 32:29), "And your name shall no longer be called Yaakov..." — and one who calls Yisrael by the name Yaakov does not transgress a prohibition because it says afterward, "and he called him Yaakov again..." For Yaakov is his essential name, and for the advantage of the matter, he was called Yisrael, for "you have wrestled with G-d..." (ibid. 32:29). And as Esav said (ibid. 27:36), "Is it because his name is Yaakov that he has outwitted me these two times — he took my birthright..."

For behold, every spark from Yisrael is called by the name Yaakov and by the name Yisrael. However, he cannot reach the level of "Yisrael" unless there is first the level of "Yaakov."

And this is the reason it says it twice: "How goodly are your tents, O Yaakov."

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל. הנה כתיב ולא יקרא עוד שמך יעקב כו' והקורא לישראל יעקב אינו עובר בלאו משום דהדר וקראו יעקב כו'. דייעקב הוא שמו העצמי וליתרון מעלה קראו ישראל כי שרית עם אלקים כו'. וכמו שאמר עשו הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכורתי לקח כו'. דהנה כל ניצוץ מישראל נקרא בשם יעקב ובשם ישראל ואף על פי כן לא יוכל להגיע לבחינת ישראל כי אם באשר יהיה בחינת יעקב תחלה כו'. וזהו שפפל הדבר מה טובו אהליך יעקב.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

And the explanation of the matter: Our Sages said (Avos 4:17), “One moment of repentance and good deeds in this world is better than all the life of the World to Come.”

There are two things here: repentance and good deeds — and specifically in this world, for through these two things — teshuvah and good deeds in this world — the soul is elevated far higher than how it was when it was bound and cleaving in Gan Eden before it came into this physical world in a physical body. And since even one such moment of repentance and good deeds in this world is greater than all the life of the World to Come, how much more so is there an elevation for the soul through this in a measure and lofty level higher than the source from which it was hewn in Gan Eden — which is nothing more than a single ray from the life of the World to Come, which is called Eden itself, as in “no eye has seen it, O G-d, but You” (Yeshayahu 64:3).

And this is what is meant by: “How goodly are your tents, O Yaakov” — they refer to those who do true repentance, which are greater than the righteous (who have not sinned), for they ascend higher by far.

And for this reason, it says “how goodly” — in a language of exaggeration — the good that is higher even than the good of the World to Come, as explained above.

And “your dwellings, O Yisrael” refers to the righteous who are filled with Torah and mitzvos in this world — and they are called Yisrael, “for you have wrestled with G-d.”

And it is like the Mishkan inside a tent — the inner chambers and the curtains spread above, which is called a tent... and this is understood.

And it is impossible to reach the level of “Yisrael” — in Torah and mitzvos — unless there is first the level of “Yaakov,” which is teshuvah.

וביאור הדברים, הנה אמרו רז"ל דניפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, הרי יש כאן ב' דברים תשובה ומעשים טובים, ובעולם הזה דוקא, שעל ידי ב' דברים האלה תשובה ומעשים טובים בעולם הזה דוקא נתעלית הנשמה בעלוי הרבה יותר מכמו שהיתה צרורה ודבוקה בגן עדן קודם שיצאה לעולם הזה בגוף גשמי כו'. ומאחר שיפה שעה אחת זו בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה יותר גם מכל חיי העולם הבא, כל שכן שיהיה עלוי לנשמות על ידי זה במעלה ומדרגה עליונה יותר ממקור חוצקה בג"ע שאינו אלא הארה אחת בעלמא מחיי העולם הבא שנקרא עדן עצמו, דעין לא ראתה כו'. וזהו שאמר מה טבו אהליך יעקב, שהן בבבלי תשובה אמתית שגדולים מצדיקים שעולים למעלה מעלה הרבה. ולכן אמר מה טבו בלשון הפלגה, הטוב היותר נעלה משוב חיי העולם הבא כנ"ל. ומשכנתיה ישראל הן צדיקים ששלאים תורה ומצוות בעולם הזה, שנקרא בשם ישראל כי שרית עם אלקים. וכמו המשכן שבאהל שהוא חדרים הפנימיים והיריעות הפרושות למעלה הוא הנקרא אהל כו' ודו"ל. ואי אפשר להיות בחינת ישראל בתורה ומצוות כי אם שיהיו תחלה בחינת יעקב שהיא התשובה

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

<p>And the proof for this is that even in the future, the righteous will be involved in teshuvah, as it says (Zohar I:129b), “Mashiach will come to bring the righteous to teshuvah.”</p> <p>And now, to understand all of this, we must first explain the descent of the soul into a body in this world — for the sake of elevation, that it may ascend even higher than it was at the beginning of creation, as above.</p> <p>And one must first preface the verse (Devarim 20:19), “For man is a tree of the field.” Why is man compared specifically to a tree of the field? After all, a tree of the field is a growing (plant) entity, and man is a speaking being, as is known...</p>	<p>וראיה לזה שגם לעתיד יהיו הצדיקים בעשי תשובה, כמאמר משיח אתי לאתבא צדיקא כו'. והנה להבין כל זה יש לומר תחלה ענין ירידה זו של הנשמה בגוף בעולם הזה בתשובה ומעשים טובים שהוא לצורך עליה שתתעלה יותר מכמו שהיתה בראשית הבריאה כנ"ל. וצריך להקדים ענין הפסוק כי האדם עץ השדה, למא נמשל האדם לעץ השדה דוקא, הלא עץ השדה הוא בחינת צומח, והאדם הוא בחינת מדבר כו' פי' דוע</p>
(ב)	
<p>However, behold it is known regarding what is written: “Those who come shall take root in Yaakov, Yisrael shall blossom and bud” — that the general root of the souls of Israel is above, in the <i>Tree of Life (Ilana D'Chayei)</i>, which is called the Tree of Life. This corresponds to the level of “light is sown for the righteous” (Tehillim 97:11), as is known.</p>	<p>אף הנה ידוע במה שכתוב "הבאים ישרש יעקב יציי ופרח ישראל" — דכללות נשמות ישראל שרשם למעלה באילנה דחיי שנקרא עץ החיים, שהיא בחינת אור זרוע לצדיק באשר יודע</p>
<p>And they descended below to become en clothed within the Tree of Knowledge of Good and Evil — which corresponds to the souls as they enter into physical bodies, etc.</p>	<p>וירדו למטה להתלבש בעץ הדעת טוב ורע, שהן הנשמות שבגופים גשמיים כו'</p>
<p>And just as in a physical tree there are fruits of the tree, its body, and its bark — and likewise in the fruit there is a peel and a leaf that surrounds it — so too there are lofty souls in the higher level of the Tree of Life mentioned above: they are like the inner aspect, like the fruit of the tree which contains a sweet taste, etc.</p>	<p>וכמו שבאילן הגשמי יש פרות האילן וגופו של עץ וקלפתו, וכן בפרות יש קלפה והעלה הסוכבו — כך יש בנשמות עליונות בבחינת אילנה דחיי הנ"ל, נשמות גבוהות שהן בבחינת הפנימיות כמו פרות האילן שיש בהם טעם מתוק כו'</p>
<p>And within them is a peel that surrounds, which is unified with the fruit, and the leaf of the tree — these are like the souls of the ignorant (עם הארץ) who protect the Torah scholars, just as the leaf protects the fruit. The Torah scholars are the bodies of the fruit, and the leaves are those who support Torah scholars — called “supporters of Torah” (<i>Tomchei D'Oraisa</i>) — like the leaf that guards the fruit, etc.</p>	<p>ויש בהן קלפה הסוכבת שמתאחדת בפרי, והעלה של האילן — הרי הן כמו נשמות עם הארץ שמגינים על תלמידי חכמים, כמו שמצייל עליה על אתכליא, שהתלמידי חכמים הם גופי הפרות והעלים הם המזיקים לת"ל שנקראים תומכי אורייתא בעלה ששומר לפרי כו'</p>
<p>And the body of the tree of the field is that which causes all types of fruits to grow — this is the very structure of the Tree of Life above, etc.</p>	<p>וגופו של עץ השדה הוא הצומח בו כל מיני פרות, שזהו גופו של עץ החיים למעלה כו'</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

<p>And this tree contains many levels, one higher than the other — just as in physical fruit trees, the tree is surrounded by many shells, which are the waste. Most of the fruit grow at the top of the tree, and those fruits that grow at the top are the most refined, since the fruit is the goodness that comes from the refinement and extract drawn from the tree.</p>	<p>ויש באילן זה מדרגות חלוקות זו למעלה מזו, כפרות האילן הגשמי שהאילן עצמו מסובב בקליפות הרבה — היא בחינת הפסלת, והפרות רבם גדלים בו למעלה בראש האילן, וכל הפרות שגדלים למעלה יותר — הם הפרות המבררים ביותר, מפני שהפרי הוא בחינת הטוב שבא בבירור ותמצית היוצא מן האילן</p>
<p>And the more it is refined and delayed, and only ripens at the very end — the more refined and better it is in taste. Therefore, the fruits that grow at the height of the tree are better. But the fruits that grow below on the tree, where the waste is coarser, are not as good.</p>	<p>וכל שמתברר יותר ונגמר בשולו לבסוף — הוא טוב יותר ומברר בטעמו, ועל כן הפרות שגדלים בגובה האילן הם יותר טובים, והפרות שגדלים למטה באילן ששם הפסלת גסה יותר — אינם טובים כל כך</p>
<p>(And a proof of this is from grapevines: they do not bring from the roots below close to the ground, but rather from the upper branches, etc.). However, when the wind comes and throws the fruits from the tree — certainly, when the large fruits fall from the lower parts of the tree, near the ground, their fall is not very distant from the tree. But when the fruits fall from the top of the tree — those that grew at the height — they fall to a much greater distance from the tree. For it is the height that causes the fall to be farther away, etc. Understand this well.</p>	<p>וראיה לזה מן הגפנים שאין מביאין מן הרגליות למטה באילן סמוך לארץ, אלא מן הדליות כו'), אף הנה באשר בא הרוח וזורק הפרות מן האילן — הנה ודאי כשנופלים הפרות הגדולים למטה באילן סמוך לארץ — אין נפילתם ברחיקות גדול כך מהאילן, וכשנופלים הפרות שגדלים בגובה האילן יותר — יותר תהיה נפילתם למרחוק ביותר מהאילן, כי מפני הגובה תהיה סבת הנפילה למרחוק יותר כו'. ודו"ל</p>
(ג)	
<p>And according to this analogy, it will also be understood regarding the Supernal Tree, which is called the Ilana D'Chaya, the source of all life of the upper souls, which grows in the level of the Supernal Field — which is the level of Malchus, etc. (which is called "Field," "Tree," and "Orchard of Holy Apples" [Zohar], etc., and as it is written: "like the scent of a field that Hashem has blessed" [Bereishis 27:27]).</p> <p>And just as in the Garden of Eden below it is written (Bereishis 2:9), "And Hashem caused to grow every tree that is pleasant to the sight and good for food, and the Tree of Life in the midst of the garden," — so too it is said (Devarim 20:19), "For man is a tree of the field," meaning: <i>the known man</i>, who is on the level of the Supernal Adam of Atzilus, who is the source that includes all souls — he is called the Tree of the Supernal Field.</p>	<p>ועל פי משל זה יובן גם כן באילן העליון שנקרא אילנא דחיי, מקור כל חיי הנשמות העליונות שצומח בבחינת שדה העליון, שהוא בבחינת המלכות כו' (שנקרא שדה, אילן, חקלי תפוחין קדישין כו', וכמו שכתוב פריש שדה אשר ברכו ה' כו'). וכמו כגן עדן הארץ דכתיב וישע ה' אלקים כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן כו', שעליו נאמר כי האדם עץ השדה — פירוש האדם הידוע, שהוא בבחינת אדם העליון דאצילות, שהוא מקור הכולל כל הנשמות — נקרא בשם עץ השדה העליונה</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליהו יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>As it says in the Zohar on the verse (Vayikra 26:4), “And the tree of the field shall give its fruit,” and likewise, “Let the earth sprout vegetation... and a tree that produces fruit,” etc.</p> <p>And these are all the souls of Israel that are sown from the level of Or HaZaru’a LaTzaddik (the level of Yesod of Abba within the Yesod of Ze’er Anpin, which is generally called the Tree of Life, as is known).</p> <p>And the shells of this tree are the level of its external growth, and the fruits that grow on it are the internal growth — of the lofty souls.</p> <p>And even among them, there are souls of amei haaretz or those involved in commerce, who are the “leaves,” as explained above.</p>	<p>וְכַדְכָּתִיב בְּזֹהַר עַל מַה שֶּׁכָּתוּב וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיּוֹ כו', וְכֵן תִּדְשָׂא הָאָרֶץ כו' וְעֵץ עֲשֶׂה פְּרִי כו'. וְהֵן כָּלְלוּת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַזְּרוּעִים מִבְּחִינַת אוֹר הַזְּרוּעַ לְצַדִּיק (בְּחִינַת יְסוֹד אָבָא שְׁבִיסוֹד זְעִיר אֲנָפִין שְׁנִקְרָא עֵץ הַחַיִּים בְּכָלל כַּיְדוּעַ). וּבְחִינַת קְלִיפּוֹת הָאֵילָן הַזֶּה — הִיא בְּחִינַת הַצְמִיחָה הַחִיצוֹנִית, וְהַפְּרוֹת הַגְּדִלִים בּוֹ — הוּא בְּחִינַת הַצְמִיחָה הַפְּנִימִית דְּנִשְׁמוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת. גַּם בָּהֵן יֵשׁ נִשְׁמוֹת דְּעָם הָאָרֶץ אוֹ בְּעָלֵי עֲסָקִים בְּמִמּוֹן, שֶׁהֵן הַנִּקְרָאִים עָלֵים כַּ"ל</p>
<p>And the entire concept of the growth of the Tree of the Field is in the form of a human figure, since it says, “For man is a tree of the field,” and man comprises three levels — Chabad, Chagat, and Nehiy, as is known.</p> <p>And the souls that are in the height of this tree — which are the finest fruits — are the level of Chabad, like the “heads of the thousands of Israel,” the Torah scholars.</p> <p>And in the body of the tree are the levels of Chesed-Gevurah-Tiferes, and when they fall from the tree they become Netzach-Hod-Yesod, etc.</p>	<p>וְכָלְלוּת עֲנִיָּן הַצְמִיחָה דְּעֵץ הַשָּׂדֶה הַנ"ל — הוּא בְּצִיּוֹר קוֹמַת אָדָם, מֵאַחֵר שֶׁאָמַר כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה כו', שֶׁהָאָדָם כּוֹלָל ג' מַדְרָגוֹת: חֻכְמָה-בִּינָה-דַּעַת, חֶסֶד-גְּבוּרָה-תַּפְאַרֶת, נִצַּח-הוֹד-יְסוֹד, כַּיְדוּעַ. וְהַנִּשְׁמוֹת שֶׁבְּגוֹבֵה הָאֵילָן הַזֶּה, שֶׁהֵן הַפְּרוֹת הַיּוֹתֵר טוֹבִים — הֵן בְּבְחִינַת חַב"ד, כְּמוֹ רֹאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל, תַּלְמִידֵי חֻכְמִים כו'. וּבְגוֹפָא דְאֵילָנָא הֵן בְּבְחִינַת חַג"ת, עַד שֶׁשְׁשִׁיפְלוּ מִן הָאֵילָן — הֵן בְּבְחִינַת נה"י כו</p>
<p>And although every fruit has a leaf that corresponds to it — meaning those engaged in business — it is according to the level of the fruit that determines the value of its leaf.</p> <p>It is possible that the leaf of a higher fruit is more important than a lower fruit. And if one does not find such a leaf, at least in the peel of the fruit one will find that the upper peel is more important than the lower fruit. And certainly, from a higher tree, even its leaves are far more important than the fruit of a tree that grows in the lowest place.</p>	<p>אִם עַל פִּי שִׁישׁ בְּכָל פְּרִי וְעֵלָה שֶׁעָלָיו — שֶׁהֵם הַעוֹסְקִים בְּמִמּוֹן — אָבָל הִיא לְפִי עֵרֶף הַמַּעֲלָה שֶׁל הַפְּרִי, כִּי הוּא עֵרֶף הַמַּעֲלָה שְׁלֹו. וַיּוּכַל לִהְיוֹת שֶׁהַעֲלָה דְּפְרִי הָעֲלִיּוֹן יִקָּר יוֹתֵר מִפְּרִי הַתַּחְתּוֹן, וְאִם לֹא יִמָּצֵא כַּזֶּה בַּעֲלָה — עַל כָּל פְּנִים בְּקְלִיפִין דְּפְרִי יִמָּצֵא שֶׁהַקְּלִיפָה הָעֲלִיּוֹנָה יִקָּר יוֹתֵר מִפְּרִי הַתַּחְתּוֹן. וְעַל כָּל פְּנִים — מֵאֵילָן הַיּוֹתֵר עָלִיוֹן — וְדֹאֵי שֶׁהַעֲלִין שְׁלֹו חֲשׂוֹבִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מִפְּרִי הָאֵילָן שֶׁצּוֹמַח בְּמָקוֹם נְמוּדָה בְּיוֹתֵר. וְנִגְמָה לְדַבֵּר:</p>

Mitteler Rebbe**Parshas Balak****מה טבו אלהיך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826**

<p>An example of this: forest trees — which represent the angels — the fruits of forest trees do not compare in taste to the fruits of the tree called “Tree of the Field.” Even the peels of the fruit of the Tree of the Field are more important, and its leaves more fragrant, etc. Just as the songs that the angels sing (Yeshayahu 44:23, Tehillim 96:12) — “Then shall all the trees of the forest sing” — have no comparison to the divine delight experienced by souls, who are called the “fruit of the Tree of the Field,” and are called “Holy of Holies”.</p>	<p>וְעֵצֵי הַיַּעַר — שֶׁהֵם הַמַּלְאָכִים — שְׁאִין לְפָרוֹת עֵצֵי הַיַּעַר עָרֹךְ בְּטַעֲמָם לְפָרוֹת אֵילָן שְׁנִקְרָא עֵץ הַשָּׂדֶה, עַד שְׁקָלִיפּוֹת פָּרִי עֵץ הַשָּׂדֶה חֲשׂוּבִים יוֹתֵר, וְכֵן עָלָיו חֲשׂוּבִים בְּרִיחָם כו'. וְכֵמוֹ שְׁאִין עָרֹךְ לְשִׁיר שֶׁהַמַּלְאָכִים אוֹמְרִים — כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב אֲזַי יִרְנְנוּ כָּל עֵצֵי יַעַר — לְהִתְפַּעֲלוֹת אֱלֹקוֹת בְּתַעֲנוּג הַנְּשִׁמוֹת שְׁנִקְרָאוּ פָּרִי עֵץ הַשָּׂדֶה, שְׁנִקְרָאִים קֹדֶשׁ הַקְּלָיִם כו'.</p>
(ד)	
<p>And this can be understood below as well — in souls as they are in bodies — that there are lofty souls whose level of Netzach-Hod-Yesod (Nehiy) within them — which are love and awe (ahavah v'yirah) that pertain to action, such as in saying Kerias Shema alone, or just a broken heart, etc. — are far higher than the intellectual emotional excitement (hispa'alus ahavah v'yirah sichlis) of lower souls than them. Even in their ahavah and yirah while they are engaged in bodily needs, like during business dealings or eating, etc. — this is still only the level of the leaves of that lofty soul itself.</p>	<p>וַיּוֹכֵן זֶה לְמַטֵּה גַם בְּנִשְׁמוֹת שְׂבִיגוּפִים, שֵׁשׁ נִשְׁמוֹת גְּבוּהוֹת, שֶׁגַם בְּחִינַת נִצָּח-הוֹד-יְסוֹד שֶׁבָּהֶן — שֶׁהֵן אֲהָבָה וַיִּרְאָה שִׁשִּׁיָּהּ לְמַעֲשֶׂה, כְּגוֹן בְּקִרְיַת שְׁמַע לְבַדּוֹ אוֹ לֵב נִשְׁבֵּר כו' — גְּבוּהַ הַרְבֵּה מֵהִתְפַּעֲלוֹת אֲהָבָה וַיִּרְאָה שְׁכָלִיִּים שֶׁל הַנְּשִׁמוֹת הַנְּמוּכִים מִמֶּנָּה.</p>
<p>And even the ahavah and yirah that occur during one's engagement in bodily needs — such as commerce and food — are still just the leaves of the higher soul, like the amei haaretz and those who engage in business in general, as stated above. These are considered “leaves” in general, yet they are higher than the innerness of the emotional excitement of ahavah and yirah that comes from the intellect of lower souls.</p>	<p>וְאִפְּלוּ בְּאֲהָבָה וַיִּרְאָה שֶׁבִּשְׂעַת עֶסֶק גּוּפוֹ, כְּמוֹ בְּמִסָּא וּמִטָּא וּמֵאָכֵל כו', זֶהוּ רַק בְּחִינַת הָעָלִין שֶׁבּוֹ עֲצָמוֹ. וְכֵמוֹ הַעֵם הָאָרֶץ וְעוֹסְקִים בְּמִמּוֹן בְּכָלֵל כַּ"ל — הוּא שְׁנִקְרָא עָלָיו בְּכָלֵל — גְּבוּהַ מְפַנְיָמִיּוֹת דִּהִתְפַּעֲלוֹת אֲהָבָה וַיִּרְאָה שְׁכָלִיִּים שֶׁל נִשְׁמוֹת נְמוּכוֹת.</p>
<p>For the lofty souls come from a higher tree — such as the level of the ten sefiros of Beriah — even the leaf of that tree is higher than the fruit of the leaf from the World of Asiyah. And similar to this will be explained later. And with this it is understood, at least, that although every soul has within it three levels — Chabad, Chagat, and Nehiy — still the Nehiy of a higher soul is greater than the Chabad of a soul lower than it, as will be explained soon regarding the levels of Nefesh-Ruach-Neshamah (Naran), etc.</p>	<p>לְפִי שֶׁהַנְּשִׁמוֹת הַגְּבוּהוֹת הֵן מֵאֵילָן עָלִיוֹן בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ מִי סְפִירוֹת דְּבְרִיָּאָה, שֶׁגַם הָעֵלָה שֶׁבּוֹ גְּבוּהַ מְפָרִי דְעָלִין דְּעֵשִׂיָּה וְכַהֲאִי גְּוֵנָא, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר. וְכֵזֶה יֵבֶן עַל כָּל פָּנִים, דְּגַם שֵׁשׁ בְּכָל אֶחָד מִשְׁלוֹשׁ מִדְּרָגוֹת: חב"ד, חג"ת, נה"י — אֲבָל נה"י שֶׁבְּעָלִיוֹן גְּבוּהַ מְבַחֵינַת חב"ד שֶׁל הַתַּחְתּוֹן מִמֶּנּוּ, וְכֵמוֹ שִׁיתְבָּאָר בְּסִמּוּד בְּבַחֲבִינַת נִפְשׁ-רוּחַ-נִשְׁמָה כו'.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליהו יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

(ה)	
<p>And now we can understand from the above analogy: that when fruits fall from a tree, the higher up they fall from, the farther and lower their fall reaches.</p> <p>So too is the case in the fall and descent of souls from the Supernal Tree — the higher the soul is in level and stature, the more its descent and enclothement in the vessels and garments of Nogah within the worlds of Briyah, Yetzirah, and Asiyah is in a manner of greater distance — according to the height of its original source specifically.</p>	<p>והנה יובן ממשל הנ"ל — דכאשר נופלים הפרות מן האילן — כל שנופל מן הגבוה ביותר, נפילתו למרחוק למטה יותר. וכך הוא בנפילה וירידה דנשמות מאילן העליון — שכל שהוא במעלה ומדרגה יותר, נפילתו והתלבשותו בכלים ולבושים דנוגה בבריאה יצירה-עשייה — הוא בבחינת ריחוק יותר, לפי ערך הגבה דנקא.</p>
<p>And this is what is meant by the saying (Sukkah 52a), “Whoever is greater than his fellow — his evil inclination is greater than he.”</p> <p>And even though the blemish may not be so coarse, it is nonetheless a greater blemish than the descent of a soul lower than it.</p> <p>However, through this greater descent, the ascent that follows is also greater, for every descent is only for the sake of ascent, as explained above.</p> <p>Accordingly, it is understood that the farther and deeper the descent is from the heights, the greater the ascent that results.</p>	<p>וזהו שאמרו: כל הגדול מחברו — יצרו גדול ממנו כו'. ואף על פי שהפגם אינו גם כל כך, אבל הוא פגם גדול יותר מנפילת הנשמה שקמטה הימנו. ואף על ידי ירידה הגדולה הזאת ביותר — יותר תהיה העליה אחר כך, לפי שכל ירידה אינה אלא לצורך עליה כנ"ל. וממילא מובן — שכל הירידה מן הגבוה לעומק יותר, יותר תהיה העליה.</p>
<p>(And for this reason it is said about Yisrael, that when they ascend — they ascend until the heights (cf. Bamidbar Rabbah 20:20), because Yisrael “arose in [God’s] thought” at the ultimate summit — “to Me is the head” (Yirmiyahu 2:3), and therefore they descended very far downward, into the lowest low.</p> <p>As it is said, “When they descend — they descend [to the bottom]” (cf. Bereishis Rabbah 32:1).</p> <p>Therefore, their ascent is not step-by-step at all, as explained elsewhere on the verse (Bamidbar 23:22), “Like the lofty ones of the wild ox is his,” and likewise (Devarim 33:17), “And his horns are like the horns of a wild ox,” etc. — and this is understood.)</p>	<p>ועל כן אמרו בישראל, כשעולים — עולים עד למרום כו' — לפי שישראל עלו במחשבה בתכלת העלוי: לי ראש, וירדו מאד למטה בתכלת השפלות. וכמו שאמר: כשיורדין — יורדין כו'. ועל כן עליותיהם אינם בהדרגה כלל. וכמו שכתוב במקום אחר על פסוק כתועפות ראם לו כו', וכן ותם כראם (קריני כו'. ודו"ל)</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אלהיך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

(1)	
<p>And to understand all this with added explanation, we must examine the verse (Yeshayahu 43:7): “All who are called by My Name, and for My glory I created him, I formed him, even I made him.”</p> <p>This refers to three levels in souls — “called by My Name” in the literal sense — as we say (Neshamah blessing in <i>Elokai Neshamah</i>): “You created it, You formed it, You breathed it into me.”</p> <p>This corresponds to: “I created him, I formed him...”</p>	<p>ולקבין כל זה בתוספת ביאור, הנה יש לומר על מה שכתוב: כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו ויצרתיו אף עשיתיו — שהיא בחינת ג' מדרגות בנשמות — שנקראים “בשמי” ממש, וכמו שאמר: אתה בראתה. ויצרתה נפחתה כו'. וזהו: בראתיו ויצרתיו כו'.</p>
<p>And it is known that this refers to the levels of Nefesh–Ruach–Neshamah (Naran): nefesh in the world of Asiyah, ruach in Yetzirah, and neshamah in Beriah.</p> <p>The explanation of nefesh of Asiyah: it is the power and divine light within the animal soul (<i>nefesh habehamis</i>), pertaining solely to action — that is, to refrain from evil in actual deed alone, not to do anything against the will of Hashem.</p> <p>This is achieved through nullifying any foreign will by accepting the yoke of Heaven (kabolos ol malchus shamayim) alone — in an external way and with cold restraint — when he fears to rebel against the One G-d.</p>	<p>וידוע — דהיינו בחינת נפש-רוח-נשמה: נפש בעשיה, ורוח ביצירה, ונשמות בבריאה. וביאור ענין נפש בעשיה — היא כח ואור האלקות שבנפש הבהמית, לענין מעשה לבד — שהוא להיות סור מרע בפועל ממש לבד, שלא לעשות נגד רצון ה', בביטול רצון זר על-ידי קבלת עול מלכות שמים לבד, בחיצוניות ובקריירות — כשיקרא למרוד בה' אהד.</p>
<p>Even though there is no inner illumination at all — that is, it is not through a felt divine inspiration in prayer, nor through any intentional kavvanah at all — still, he performs good actions and practical mitzvos with love and care.</p> <p>(Not just from rote observance — “commandment of men learned by habit” — but from personal desire.)</p> <p>This is the essential level of kabolos ol — a true yoke — where one makes a strong resolve to keep and do all the mitzvos of Hashem without hesitation or obstruction whatsoever.</p>	<p>אפלו שאין בזה בחינת הארה פנימית כלל וכלל — דהיינו שלא על-ידי התפעלות אלקות בתפלה בכונה כלל וכלל כו'. וכן במעשה הטוב, במצות מעשיות — חביבים עליו לעשותם ולקיימם בפועל ממש, (ולא מצד מצות אנשים מלומדה כו'). וזהו עיקר בחינת קבלת עול — על ממש כו', שנעשה הסכם חזק בעול זה לשמור ולעשות כל מצות ה' בלי מניעה ועכוב כלל.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>And this is implanted in every Jew — as a kind of natural disposition in the soul — in the entire multitude of Israel, as is known.</p> <p>This is what is called the level of Yaakov, spelled יעקב — the souls on the level of the heels (eikev) — which corresponds only to action, referred to as walking, as in (Devarim 13:5), “After Hashem your G-d you shall walk.”</p> <p>This is like the low fruits that grow at the bottom of the tree, as mentioned above — and is what is called nefesh of Asiyah.</p>	<p>וזהו שנתקדם בכל אחד ואחד מישראל כמו טבע בנפשו, בכל המון ישראל כידוע. והוא הנקרא בחינת יעקב: יו"ד-עקב — שהן נשמות שבהינתן עקביים, שהוא רק המעשה, שנקרא הלוח, וכמו שכתוב: אחרי ה' תלכו כו'. וזהו כמשל פרות הנמוכים שגדלים באילן למטה, כנ"ל — ונקרא נפש דעשיה</p>
<p>(And although it too contains Chabad and Chagat — that is, some level of ahavah and yirah — they are not beyond the dimension of action, and the divine knowledge within it is very limited and general. Therefore, it is still called nefesh of Asiyah.)</p> <p>This nefesh is en clothed in coarse physical material, rooted in Nogah of Asiyah, which opposes this divine power — that is, the power of the evil inclination to transgress prohibitions in actual deed, and to prevent the good actions of mitzvos in practice.</p> <p>This is the removal of the yoke, which is what is called a rasha (wicked person) in this physical context.</p> <p>This is the meaning of the descent of the nefesh of Asiyah.</p>	<p>ואף על פי שכלולה גם כן מחב"ד וחג"ת — (שהוא אהבה ויראה, שאינו אלא לענין המעשה, והדעת האלקי שבה בקצור ובכללות בלבד — נקרא “נפש דעשיה” לבד). ונפש זו — מלוכשת בחומר גשמי גם, ששרשו מבחינת נוגה דעשיה — הוא המנגד לכח האלקי הזה, שהוא כח היצר הרע, לעבור על לא תעשה בפועל ממש, ולמנע מעשה הטוב דמצות בפועל ממש, בפריקת עול מלכות שמים — שנקרא רשע בגשמיות. וזהו ענין הנפילה של נפש דעשיה הזאת</p>
(ז)	
<p>And even though the blemish is very great when it is in actual deed, in physical action — this is not as great a fall as in the case of ruach and neshamah (the higher levels).</p> <p>This aligns with the above analogy: fruits that grow lower on the tree do not fall as far, since the good within them is not so distant from the evil, and therefore it can fall more easily.</p> <p>And for this reason it is said (Yechezkel 18:4), “The soul that sins” — meaning: the nefesh of Asiyah, as discussed above — is the one that sins in actual deed, in complete evil.</p>	<p>ואף על פי שהפגם גדול מאד במעשה בפועל ממש — אין זו נפילה כל כך כמו ברוח ונשמה, ולפי ערך מעלתם. על דרך המשל הנ"ל: שפרות שגדלים למטה אינם נופלים בהיות הרחק כל כך כו', לפי שהטוב שבהם אינו רחוק כל כך מן הרע — ויוכל לפל בקלות יותר. ולכן אמר: הנפש החוטאת — פירוש: הנפש דעשיה הנ"ל — היא החוטאת בפועל ממש ברע גמור</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>And it does not leave as much of a mark or blemish above, according to the analogy of a very lowly servant who sins against the king — violating His will.</p> <p>Since the servant has no standing at all, his actions carry little weight — just as his good deeds are not considered significant, so too his sins are not.</p> <p>By contrast, if a respected minister acts against the will and decree of the king, it constitutes a much greater offense against the honor of the king — even if the violation is very subtle, it is considered more rebellious, because of the higher stature of the one who sinned.</p>	<p>ולא יעשה רשם ופגם למעלה כל כך, על דרך משל: עבד הפחות ערף מאד, שיחטא למלך — לעבר נגד רצונו — שאינו תופס מקום כלל, כמו שמעשה הטוב שבו אינו תופס מקום. מה שאין פן השר הנכבד — שעושה נגד רצון וגזרת המלך — שפגם יותר בכבוד המלך, ואף על פי שעשה בדקות מאד, יחשב מרד. יותר, מפני ערף מעלת הטוב שבו כו</p>
<p>So too is the difference between the level of nefesh of Asiyah versus ruach and neshamah of Yetzirah and Beriah: the blemish at those levels is in the intellect and emotions.</p> <p>Even though that blemish is far more subtle, it is considered greater rebellion, according to the value of the good within them — and is called a much greater fall, just like in the analogy of fruits that grow at the top of the tree and fall farther downward.</p>	<p>וכך הוא ההפך בין בחינת נפש דעשיה לבחינת רוח ונשמה יצירה ובריאה — שהפגם שלהם במוחין ומדות, שהם שהיא דק הרבה יותר, מרד יחשב, לפי ערך מעלת הטוב שבהם כו'. ונקרא נפילה גדולה ביותר, כמשל פרות שגדלים בגובה האילן, שנפילתם למטה יותר.</p>
<p>(Just like a person who falls on his legs — that is not considered such a fall. But if he falls on his head, so that the head strikes the ground — that is the greatest possible fall.</p> <p>Similarly, the heads of the thousands of Israel, when they fall into even a minor sin, it causes more damage than the grave sins of simple common folk.</p> <p>As the Sages said (Berachos 8a): “If you see a generation suffering many troubles, go and investigate the judges of Israel.”</p> <p>This shows that through the sin of the judges of Israel, when they distort judgment — more suffering comes upon the world than through the sin of the commoners.)</p>	<p>וכמו הנזכר ברגליו — שאין זו נפילה כל כך, כמו הנזכר בראשו למטה לארץ, שהראש נופל ומוכה בארץ — זו נפילה גדולה שאין פניה. מה שאין פן פאשר יפול ברגליו — אין זו נפילה כל כך. וכמו ראשי אלפי ישראל — שגם כשנופלים בחטא קל, יותר פגם מחטא ועון עם הארץ הפשוטים. וכמו שאמר: אם ראית דור שצרות רבות באות עליו — צא ובדוק בדיני ישראל כו'. הרי שעל ידי חטא דדיני ישראל — בהטוית משפט שלא כדין — צרות רבות.) (באות, יותר מחטא דעם הארץ כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליהו יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

(ח)	
<p>And behold, the level of ruach of Yetzirah refers to those who serve Hashem with intellectual love and awe (ahavah v'yirah sichlis) — that is, with kavvanah in the heart and mind, with emotional arousal, fiery divine passion in prayer.</p> <p>They engage in Torah and mitzvos with kavvanah and will of the heart, in the inner aspect of the heart, and they are far from actual evil in deed — since within their hearts there is a constant fear of G-d, in a manner of internal consistency, called a fixed yoke of Heaven (kabbalas ol) with love and desire all day, and their hearts are broken internally, etc.</p>	<p>והנה בחינת רוח דיצירה — היא אותם שעובדים את ה' באהבה ויראה שכליים, שנהו בכונה שפלב ומוח, בהתפעלות רשפי אש אלקי בתפלה, ועוסקים בתורה ומצוות בכונה ורעותא דלבא, בבחינת פנימיות הלב.</p> <p>ורחוקים הם מרע בפועל מממש, לפי שיש בלבבם יראת אלקות בתמיד, בבחינת פנימיות, שנקראת קבלת עול מלכות שמים באהבה ורצון כל היום, ולבו נשבר בפנימיות כו</p>
<p>If so, their fall is not into actual evil and sin in deed, but rather into more subtle forms of failure — such as when from time to time they fall into permitted lusts or overly frequent evil thoughts, which blemish the soul in such a way that they can no longer be aroused with true inner love and awe.</p> <p>(Whereas for the nefesh of Asiyah, this wouldn't be considered a blemish at all.)</p>	<p>ואם כן, הנפילה שלו — אינה ברע גמור בעבירה בפועל מממש, רק בדקות יותר. והוא: באשר לפרקים יפול בתאוות הטר, ובהרהורים רעים יותר מדי, שפוגם לנפשו — לבלתי התפעל עוד באהבה ויראה פנימיים. (מה שאין כן לנפש דעשיה הנ"ל — אין זה פגם כלל.)</p>
<p>Or he may fall into frivolity, mockery, lashon hara, and gossip, or dishonest dealings — lacking full faithfulness in business — and this is a kind of internal rejection of the yoke of Heaven.</p> <p>Through this, he may fall into other materialistic indulgences, and become more and more immersed in them — for example, excessive preoccupation with business pursuits, chasing after wealth and honor, etc.</p>	<p>או בהוללות וליצנות, ולשון הרע ורכילות, ואינו נושא ונותן באמונה כראוי — והוא פריקת עול מלכות שמים בפנימיות, עד שגם מפני זה יוכל לבוא לשאר חומרי עולם הזה, ולהשתקע בהם ביותר — וכמו בטרדת העסקים, לרדוף אחר הון כו', ואחר גסות וגדולה כו</p>
<p>All of this is considered a much greater blemish, relative to his spiritual stature and level.</p> <p>So too, in the realm of positive deeds, his “fall” is his laziness and coldness — such that he does not desire or love mitzvos, and may even neglect Torah study entirely, failing to do good deeds with appropriate kavvanah.</p> <p>He shortens his prayer and inner teshuvah; his heart is not broken inwardly at all, and all his actions and divine service are mixed with falsehood and negativity, to an extreme degree.</p>	<p>וכל זה — פגם גדול יותר, לפי ערך ומדרגתו באשר הוא שם. וכן במעשה הטוב, נפילה שלו — היא גדל העצלות והקריירות, לבלתי יאהב ויחפץ במצוות מעשיות, ויבטל מתלמוד תורה לגמרי, ולא יעשה טוב בכונה כראוי לפי מדרגתו. ויקצר בתפלה ותשובה פנימית שפלב, שאין לו לב נשבר בפנימיות כלל, ויהיו כל מעשיו ועבודתו מערבים ברע ושקר ביותר כו</p>

Mitteler Rebbe**Parshas Balak****מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826**

<p>And even though this is not actual evil in deed, it causes greater spiritual damage above than the blemish caused by the nefesh of Asiyah, according to the analogies above — like fruits that grow higher on the tree, whose fall is further down.</p> <p>Or like a precious servant, who is highly esteemed by the king due to his refined, delicate service — and therefore his blemish in royal duties is more serious than the lower servant's failings.</p>	<p>ונפילה זו — אף על פי שאינה ברע גמור בפועל ממש — יותר יפגם למעלה, מפגם דנפש דעשיה, לפי המשלים הנ"ל בפרות שגדלים בגובה יותר, שגפילתם למטה יותר כו'. או כמו עבד הקר ביעני המלך יותר, מצד מעלת טוב עבודתו, בדיקות עניני המלכות — שפגמו בעבודתו — יותר יגדל מפגם העבד הפחות ב'עבודתו כו'.</p>
(ט)	
<p>And behold, the level of neshamah of Beriah refers to those whose service is with the innerness of mind and heart, with inner arousal of delight, and with comprehension of G-dliness, in love and awe of delights (ahavah v'yirah b'tanugim) — to delight in Hashem in the depth of the point of will and intellect, etc., with constancy, deep within themselves, without interruption.</p> <p>They never fall — not even into permitted lusts, frivolity, or lightheadedness — and certainly not into materialism of this world, nor do the preoccupations of business move them at all from their place.</p>	<p>והנה בחינת נשמה דבריהא היינו אותן שעבודתם בפנימיות המוח והלב בהתפעלות פנימית התענוג ובהשגות אלקות באהבה ויראה בתענוגים להתענג על ה' בעומק נקודת הרצון ושכל כו' בתמידות בתוך תוכם ממש ולא יופסק יפול לעולם גם בתאוות היתר וקלות והוללות כו' וכל שכן חומריות עולם הזה וטרדת העסקי' שלא יזיזו אותו כלל ממקומו</p>
<p>And as a result, also in positive action, there is no blemish at all — for they desire Hashem's mitzvos greatly, to perform them with inner love and awe, with extraordinary diligence for their purpose. They engage in Torah and mitzvos for their own sake as is fitting, and do charity and kindness generously, beyond what is required. They never fall from their inner service, from divine knowledge and the knowledge of the secrets of Torah, and from inner awe — which is the level of self-nullification, the level of koach mah (the power of humility) of chochmah, with the complete absence of self-feeling.</p>	<p>וממילא גם במעשה הטוב אין בו פגם כלל שחפץ במצות ה' מאד לעשות באהבה ויראה פנימית ובהשתדלות יתירה לתכליתו ועוסק בתורה ומצות לשמן כראוי כו' ועושה צדקה וגמילות חסדים בהפקירות ביתר מכפי המדה ולא יפול מעבודתו הפנימית בדעת האלקי ודעת רזי תורה ויראה פנימית שהוא בחינת ביטול במציאות בחינת כח מה דחכמה בהעדר הרגשת עצמותו לגמרי</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>Their soul is like dust to all — in extreme humility and lowliness, as if they have no existence at all.</p> <p>They despise their lives always, with the deepest broken heart (as is naturally the case), for this is true revulsion of evil.</p> <p>(All this is not the case in the level of ruach of Yetzirah, which is service with felt arousal and perception of G-dliness, sensed in the heart with fervor and cleaving, but only temporarily.</p> <p>This is a level of the external binah alone, which can fall into negative traits as well.</p> <p>Whereas with the inner binah and chochmah, the inner delight and will, there is no fall even into permitted lusts, and they are unmoved from any purpose at all.)</p>	<p>ונפשו כעפר לכל בענוה ושפלות יתירה כאילו אינו במציאות ומואס בחייו תמיד בעומק לב נשבר ביותר (כמו שכתוב הטבעי) שזהו מואס ברע כו' (שאין כל אלה בבחינת רוח דיצירה שהוא בהתפעלות השגות אלקות המורגש בלב בהתלהבות ודבקות לפי שעה לבד כו' שהוא בחינת חיצוניות בינה בלבד שיפול במדות רעות גם כן מה שאין כן בפנימיות בינה וחכמה שבו פנימיות התענוג והרצון שלא יפול גם בתאוות ('היתר ולא יזוז מכל כו</p>
(י)	
<p>If so, it is understood that the fall of such a lofty neshamah is judged only relative to its elevated level, and is far more subtle than the fall of the ruach of Yetzirah described earlier.</p> <p>For example: he has fallen from the good flavor and inner delight in Divine service — it is no longer as pleasurable to him.</p> <p>And this is because he lacks a broken heart of sufficient depth; his soul is no longer like dust with heightened humility in a state of self-nullification, the level of Yichuda Ila'ah (higher unity).</p> <p>On the contrary, he falls into coarseness, such as “his heart was uplifted...” (Divrei Hayamim II 26:16).</p>	<p>וא"כ הרי מובן שנפילה של בחינת נשמה כזאת אינו אלא לפי ערך מדריגתו הגבוה שהוא דק הרבה יותר מנפילה של בחינת רוח דיצירה הנ"ל והיינו שנפל מטוב טעם עבודתו בפנימיות התענוג האלקי בלתי יערב לו כל כך והוא מפני שאין לו לב נשבר בעומק גדול כל כך ואין נפשו כעפר בענוה יתירה בבחינת ביטול העצמיות דיחודא עילאה כי אדרבה נופל בגסות 'כמו ויגבה לבו כו</p>
<p>And although he is not drawn to any materialistic lusts of this world — being far from such things — he nevertheless does not exert and toil with all his might to live with the vitality of the Divine light constantly.</p> <p>He fails to serve with the unique gift of inner work that he possesses by nature, due to the exalted level of his soul.</p> <p>As a result, there arises in him a slight inclination toward evil — though not actual evil, nor even evil thoughts (as with ruach of Yetzirah) — but rather a blemish in thought, involving mundane matters like business or physical needs, which are not for the sake of Hashem.</p>	<p>והגם שאין מונע לו מכל דבר תאוות חומריות עולם הזה שרחוק מזה אבל אינו משתדל ומייגע עצמו לרדוף בכל עוז לחיות בחיות האור האלקי תמיד לעבוד עבודה מתנה זו שיש בנפשו כמו טבע ומצד מעלת נשמתו וממילא יש בו קצת נטיה לבחינת הרע אף על פי שאינו רע גמור בהרהורים רעים (דבחינת רוח דיצירה) והוא פגם המחשבה בהרהורי דברי תורה במילי דעלמא במסא ומתא וצרכי גופו וכהאי גוונא שלא לה' המה</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>This is only a vacancy — a lack of inner divine light and vitality — resulting from his diminished effort in prayer, relative to his level, his song to G-d, and his pleasure in Hashem.</p> <p>Also, from reduced Torah study, both revealed and hidden aspects. And although there is no actual flaw in his good deeds — he prays from time to time with kavvanah and learns Torah lishmah — the neglect of his complete avodah causes a hollowness and departure of the inner divine light that had always shone in him from the level of inner delight and the supernal will in his prayer and Torah. This light had brought about Yichuda Ila'ah (higher unification) in all worlds, sweetening judgments and prosecuting forces.</p>	<p>שזהו רק בחינת ריקנית האור והחיות אלקות הפנימיות שבו מצד מיעוט עבודתו בתפילה לפי מדריגתו בשיר אל להתענג על ה' ובמיעוט תלמוד תורה בנגלה ונסתר ואעפ"י שאין פגם בעצם במעשה הטוב שלו כאשר מתפלל לפרקים בכוונה ולומד תורה לשמה אבל ביטול העבודה התמה שלו הוא גורם ריקנית והסתלקות האור הפנימיות האלקי שהי' מאיר תמיד מבחינת פנימיות התענוג ורצון העליון בתפילתו ותורתו ויחודא עילאה שהי' על ידו בכל העולמות והמתקת הדינין וקטרוגים כו'</p>
<p>Therefore, it is possible that this blemish is greater than the blemish of coarse lusts and bad traits of the level of ruach of Yetzirah — and certainly greater than the sins of simple common people.</p> <p>(As is known from the Baal Shem Tov, who said that his wandering thoughts in prayer and throughout the day cause more damage than all the sins, because when tzaddikim fall slightly from their level, it is more severe than the sin of the wicked in actual deed.)</p>	<p>וע"כ יכול להיות שפגם זה גדול יותר מפגם דתאוות רעות ומדות מגונות דבחינת רוח דיצירה הנ"ל וכל שכן מפגם העבירות דעמי הארץ פשוטים (וכידוע בשם הבעש"ט ז"ל שאמר דמחזי שלו בתפילה וכל היום פוגמין יותר מכל העוונות משום דצדיקים הנופלים מעט ממדריגתם יותר קשה מפגם הרשעים (בעוונות בפועל ממש</p>
<p>For the higher something is, the greater the damage and imprint when it falls — because it falls from the greatest distance from evil.</p> <p>Even when the fall is only into mundane or irrelevant thoughts, the energy and life-force they draw is far greater than the impurity received through the sin of a nefesh of Asiyah.</p> <p>Especially due to the absence of the inner divine light from the level of inner delight and chochmah of Atzilus, which is the root of all Yichuda Ila'ah.</p> <p>(As in the story of Rashbi, who rebuked Rabbi Yosei when he had a worldly thought — all the more so if one's thoughts turn to actual physical matters, etc.)</p>	<p>שכל הגבוה יותר עושה פגם ורושם גדול יותר מצד עוצם הריחוק ביותר מן הרע כשנופל בהם גם כן איזה הרהור דגם במחשבה של דברי תורה ועניני עולם הזה מקבל אור וחיות רב יותר מטומאת ענין נפש דעשי' החוטאת וביותר מצד מיעוט והעדר האור האלקי שבפנימיות התענוג והחכמה דאצילות שהוא שרש כל היחודא עילאה דאצילות (וכמו רשב"י שאמר לר' יוסי כשהרהר במילי דעלמא כו' וכל שכן פגם המחשבה (בדברים גשמיים ממש כו</p>
<p>(Such as in the case of “Place upon them the needs of the community” — which, though a mitzvah for communal livelihood, still involves distractions from worldly matters, and they consume</p>	<p>וכענין הטל עליהם צרכי ציבור שהן טרדות שונות ממילי דעלמא והן כלין מאליהן אעפ"י שהוא מצוה (לפרנסת הציבור כו' וכהאי גוונא וכמ"ש במ"א</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶהְיֶה יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיהָ יִשְׂרָאֵל תִּקַּפ"ו- 1826

themselves, even though it is a mitzvah — as explained elsewhere.)	
(יא)	
<p>And now, it can be understood — the matter of teshuvah in correspondence with the three levels mentioned above in Nefesh–Ruach–Neshamah of Beriah, Yetzirah, Asiyah, that the degree of teshuvah is in accordance with one's level, and each one's blemish is according to their level specifically.</p> <p>This is the idea of descent for the sake of ascent — the greater the descent, the greater the ascent.</p> <p>The entire concept of teshuvah is only the ascent from the descent — relative to the blemish and sin, which itself is relative to one's level.</p>	<p>והנה מעתה יש להבין ענין התשובה בג' מדריגות הנ"ל בנר"נ דבריאה יצירה עשיה שהוא לפי מעלתו מדריגות הפגם של כל אחד לפי ערכו ומדריגתו דוקא שזהו ענין ירידה צורך עלי' שכל הירידה יותר העלי' יותר וכללות ענין התשובה הוא רק בחינת העלי' מן הירידה לפי ערך הפגם והחטא שהוא לפי מדריגתו דוקא</p>
<p>And it is known that the levels of Naran of Beriah–Yetzirah–Asiyah come from the Naran of Atzilus.</p> <p>Thus, through teshuvah, they ascend back to their root in Naran of Atzilus:</p> <p>The teshuvah of the nefesh that sinned in action in Asiyah ascends to the nefesh of Atzilus.</p> <p>The teshuvah of the ruach of Yetzirah mentioned above ascends to the ruach of Atzilus.</p> <p>And the teshuvah of the neshamah of Beriah ascends to the neshamah of Atzilus, which is the level of inner intellect, i.e. Chochmah and Binah of Atzilus.</p>	<p>וכידוע שבחינת נר"נ דבריאה יצירה עשיה שמשם הוא בנר"ן דאצילות וא"כ על ידי התשובה עולין בשרשם בנר"נ דאצילות ובחינת תשובה דנפש החוטאת בפועל ממש דעשיה עולה בבחינת נפש דאצילות ובחינת תשובה דרוח דיצירה הנ"ל עולה בשרשו בבחינת רוח דאצילות ותשובה דבחינת נשמה דבריאה עולה בבחינת נשמות דאצילות שהוא בחינת פנימיות המוחין דחכמה ובינה דאצילות</p>
<p>The explanation of these three types of teshuvah is as follows:</p> <p>The teshuvah of the nefesh of Asiyah, which sinned in actual deed, is to become a “sur meira” (one who refrains from evil) in deed alone, even against one's will, as it says (Yeshayahu 55:7), “Let the wicked abandon his path.”</p> <p>This is the process of refining actual evil from Nogah of Asiyah, which is predominantly evil.</p> <p>This is teshuvah tata'ah — returning the lower hei (ה) of Havayah — i.e. nefesh of Malchus of Atzilus, that the Shechinah no longer be in exile, “the King bound in chains,” etc.</p>	<p>וביאור ענין ג' מיני תשובה אלה הנה בחינת תשובה דנפש דעשיה החוטאת בפועל ממש היינו להיות סור מרע בפועל ממש לבד בכפיה בעל כרחו כמו שכתוב יעזוב רשע דרכו כו' והוא בחינת בירור דרע גמור דנוגה דעשיה שרובו רע גמור וכו' וזהו תשובת תשוב ה' תתאה בחינת נפש דמלכות דאצילות שלא יהי' בסוד גלות השכינה מלך אסור כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>This is achieved through a firm acceptance of the yoke, at least in the external sense, to not rebel, etc.</p> <p>This causes the ascent to the level of nefesh in Atzilus, which is called hei tata'ah (the lower hei).</p> <p>Likewise, through their good actions, done according to halachah — with intent to fulfill their obligation, at the very least — this is called the yoke of mitzvos, which is the elevation of good from evil in the physical realm of Nogah.</p>	<p>והוא על ידי הסכם חזק דקבלת עול בחיצוניות על כל פנים שלא למרוד כו' והוא העולה לבחינת נפש בבחינת אצילות שנקרא ה' תתאה כנ"ל וכמו כן על ידי בחינת מעשה הטוב שלהם שיהי' נעשה כהלכתן על פי דין בכוונה לצאת ידי חובה על כל פנים שנקרא עול מצוות שהוא בחינת העלאת הטוב מן הרע דנוגה בגשמיות</p>
<p>This is the level of nefesh of Yaakov — “yud” over “eikev” — the souls on the level of heels, whose mission is to refine the Tree of Knowledge of Good and Evil within Nogah of Asiyah, through actual practice — via 248 positive commandments and 365 prohibitions in actual deed.</p> <p>This is what is meant by teshuvah and good deeds in physicality — in this world — that teshuvah precedes good deeds, because teshuvah causes one to turn away from evil, and as a result the light of goodness shines, which is Yichuda Ila'ah (higher unity) within mitzvos.</p> <p>This is why it says “good deeds” — meaning, they shine.</p> <p>And this moment is greater than all of Olam Haba, which is merely the reward for mitzvos — even for the sinners of Israel, who are full of mitzvos like a pomegranate, as it says (Yeshayahu 60:21), “And your people are all righteous,” because the reward for a mitzvah is the mitzvah itself, as is known — and this is understood.</p>	<p>וזהו בחינת נפש דיעקב יו"ד עקב נשמות שהן בבחינת עקביים לברר לעץ הדעת טוב ורע שבנוגה דעשיה בפועל ממש על ידי רמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה בפועל ממש וע"ז אמרו תשובה ומעשים טובים בגשמיות בעוה"ז שתשובה קדמה למעשים טובים שהיא סור מרע בפועל ממש על ידי תשובה שעל ידי זה ממילא יאיר אור הטוב והיא יחודא עילאה במצוות שעושים שלזה נקרא מעשים טובים כלומר מאירים שיפה שעה זו מכל חיי העוה"ב שהוא רק שכר המצות בפועל ממש אפילו לפושעי ישראל שמלאים מצות כרימון שנאמר ועמך כולם צדיקים במצות בפועל ממש כו' משום דשכר מצוה מצוה עצמה כידוע וד"ל</p>
(יב)	
<p>And behold, the second category of teshuvah — that of the level of ruach of Yetzirah — is much higher than the first.</p> <p>This is because teshuvah is not merely an ascent from descent, but rather: the greater the descent, the greater the ascent.</p> <p>And the descent is proportional to the fall from a higher place — and the fall of ruach of Yetzirah is from a far loftier height, as explained above in the analogy of fruits that grow high on the tree, whose fall is much farther downward.</p> <p>If so, then the ascent achieved through the teshuvah of ruach or neshamah is far greater than the ascent from the teshuvah of nefesh of Asiyah, which sins in actual deed.</p>	<p>והנה ענין התשובה הב' דבחינת רוח דיצירה הוא גבוה ממנה הרבה, משום דהתשובה אינו רק העלי' מן הירידה, ולפי ערך הירידה כך ערך העלי' יותר.</p> <p>והירידה היא לפי ערך הנפילה מן הגבוה יותר, ובחינת נפילה דרוח דיצירה הוא בא מן הגבוה יותר, כנ"ל במשל פירות האילן שגדלים בגובה האילן יותר, שנפילתם למטה ביותר. וא"כ העלי' שעל ידי התשובה דרוח ונשמה הרבה יותר מעלי' התשובה דבחינת נפש דעשי' החוטאת בפועל ממש</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>And the teshuvah of ruach of Yetzirah — although it is not a fall into actual sin, as explained above — is rather from corrupted desires, even in permitted matters, and an internal rejection of the yoke of Heaven, such as frivolity, mockery, coarseness, and an intense lust for the pleasures of this world, chasing after vanities, wealth, and honor with full passion, as explained earlier. But this is all relative to the great value of the good within him — the divine emotional fire that is his nature — and so such a blemish is greater, since the fall was from a higher place.</p>	<p>וענין התשובה דבחינת רוח דיצירה, אע"פ שאינו מרע גמור בפועל ממש, כנ"ל, אלא מתאוות רעות דהיתר ופריקת עול מלכות שמים בפנימיות — כהוללות וליצנות וגסות וכל חמדת תענוגי עולם הזה והרדיפה להבלי עולם הון וכבוד בכל לב ונפש ביותר, כנ"ל — הנה זה לפי ערך מעלת הטוב שבו בהתפעלות אלקי ברשפי אש כו' פגם גדול יותר, וירידה מן הגבוה יותר.</p>
<p>Therefore, their teshuvah is to depart from the materialism of this world, from all corrupted desires, and to return to accepting the yoke of Heaven with inner love and awe. This is a more inward teshuvah, one of a broken heart in the inner dimension — to truly return to Hashem, to draw near to Him with pure and complete service. This is called a pure heart — to eliminate all evil from the good entirely, so that one's heart is pure from all residue and dross, devoted only to his Father in Heaven, and no longer drawn to vanity and falsehood.</p>	<p>וע"כ התשובה שלהם לצאת מחומריות העולם הזה מכל תאוות רעות, ולקבלת עול מלכות שמים באהבה ויראה פנימיות. וזהו תשובה פנימית יותר, והיא בבחינת לב נשבר בפנימיות דוקא, לשוב אל ה' באמת — להתקרב אליו בעבודתו התמה ובראה, שהוא הנקרא בר לבב, שהוא לבער הרע מן הטוב בתכלית, עד שיהי' לבו טהור מכל סיג ופסולת, רק לב אחד 'לאביו שבשמים, ולא ישא עוד לשוא והבל נפשו כו</p>
<p>And likewise, in his good deeds: they are not performed with laziness or coldness, but with desire and will, with proper kavvanah and heartfelt intention — to the point that he removes any trace of foreign motives. Thus, this teshuvah is mainly expressed in his positive deeds — in the service of the heart in prayer and in mitzvos — which must be refined from all mixture of evil, so that the good is pure and clarified for its true purpose.</p>	<p>וכן במעשים טובים, לא יהי' טוב בעצלות וקרירות, רק בחשק ורצון — ככוונה ורעותא דליבא על תכלית, בבירור כל כוונה זרה לגמרי כו'. ונמצא שתשובה זאת בכלל, העיקר הוא בבחינת ומע"ט — בעבודה שבלב, בתפילה, ובמעשה המצוות — שיבדילו כל סיג ופסולת רע מן הטוב, ויהי' מעשה הטוב נקי וברור מכל סיג על תכליתו.</p>
<p>And even here, it is said that teshuvah precedes good deeds — this means the inner teshuvah, from the depths of the heart, to purify oneself from every impurity. This is the level of teshuvah ila'ah — of binah — a return that comes with heartfelt inspiration and bitterness over being distant from the One G-d. This is teshuvah with fiery divine longing. (This corresponds to the return of the vav, representing the midot, to the upper hei, in the Divine Name.)</p>	<p>וגם על זה אמרו דתשובה קדמה למעשים טובים — דהיינו תשובה פנימיות דפנימיות הלב, לטהר עצמו מכל סיג כו'. וזהו תשוב ה' עילאה דבינה — לבוא בהתפעלות ומרירות הלב על ריחוקו מה' אחד — שנקרא תשובה עילאה, לשוב אל ה' ברשפי אש התשוקה אלקי' כו'. (והיינו תשוב וי"ו דמידות לגבי ה' 'עילאה כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו-1826

<p>This teshuvah precedes the mitzvos to shine the inner light of the Divine Name into one's physical mitzvah actions, which he will now do with kavvanah and heartfelt longing to achieve Yichuda Ila'ah in inner depth — so that his deeds will be called good in the sense of illuminating, and will ascend upward, not remain below. Each person's teshuvah, according to their level, causes their mitzvos to be illuminated accordingly.</p> <p>This is the refinement of Nogah in Yetzirah, where good and evil are equally mixed, and the primary effort is to separate and refine good from evil — which is a higher ascent than refining from pure evil, as in Nogah of Asiyah.</p>	<p>וקדמה למעשים טובים — להאיר אור פנימי שם ה' במצוות מעשיות שלו, שיעשה בכוונה ורעותא דליבא — להיות יחודא עילאה בפנימיות, עד שנקראים מעשים טובים מאירים, שיעלו למעלה ולא ישארו למטה, שכל אחד לפי מדריגתו — כן מדריגות תשובתו הקודמת — להאיר למע"ט שלו כו'. וזהו בבירור הנוגה דיצירה — שהיצירה שחציו רע וחציו טוב בתערובות גדולה, וכל עיקר הבירור אינו אלא לברר הטוב מן הרע, כנ"ל — שזהו עלי' יותר מעליוי'. 'דתשובה מן הרע גמור דנוגה דעשי' כו</p>
(יג)	
<p>And the third level of teshuvah is even higher in rank than the teshuvah of ruach of Yetzirah. This is the level of teshuvah of the neshamah of Beri'ah, as explained above.</p> <p>Its fall, although not into any mixture of permitted lusts, evil thoughts, or foreign fiery passion for worldly pleasures, etc., — nonetheless, the fact that it falls from the good flavor and divine pleasure of the light of its soul in the inner intellect of Chochmah and Binah causes a greater blemish above, namely the withdrawal of the inner divine light of delight and will within the inner Chochmah and Binah of Atzilus, as explained earlier.</p>	<p>והתשובה השלישית היא יותר נעלה במדריגה גם מתשובה דרוח דיצירה, והיא בחינת התשובה דבחינת נשמה דבריאה הנ"ל, שהנפילה שלה — הגם שאינו אף בתערובות תאוות היתר והרהורים רעים ותשוקת אש זרה דתענוגי עולם הזה כו', אבל מה שנופל מטוב טעם ותענוג האלקי שבאור נשמתו בפנימיות המוחין דחכמה ובינה — גורם פגם גדול יותר למעלה יותר, שהוא הסתלקות האור פנימיות דתענוג ורצון שבפנימיות חכמה ובינה דאצילות, כנ"ל — שזהו בחינת נשמה דאצילות בכלל.</p>
<p>This is like the analogy of fruits that grow at the very top of the tree, which when they fall — fall even lower, as above.</p> <p>And especially when there is a blemish in thought, even in mundane matters and worldly distractions — although they contain no actual evil — they become like a black sackcloth garment that conceals the inner light of his soul. (This is similar to Nogah of Beri'ah, which becomes obscured by a coarse garment, proportionate to the lofty light of Chabad of Beri'ah, etc.)</p>	<p>וכמשל פירות הגדלים בגובה האילן ממש, שנופלים למטה יותר כו'. ובפרט פגם המחשבה שלו — בהרהורים דברי תורה וטרדות הבלי העולם, אף על פי שאין בהם רע — שנקרא לבוש שק, המסתיר על פנימיות אור נשמתו. (כמו בחינת נוגה דבריאה, שמוסתר בלבוש גס לפי ערך מעלות האורות דחכמה ובינה דעת דבריאה כו).</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

<p>And although there is no blemish at all in the actual good deeds and in the service of the heart in prayer, which for these individuals is in a state of total refinement, even from permitted materiality, and at a level of absolute self-nullification — still, this fall is greater than the fall of ruach and nefesh, because it comes from a higher place and thus leaves a deeper impression and blemish.</p>	<p>ואע"פ שאין פגם כלל בעצם במעשה הטוב דמצוות שלהם, ועבודה שבלב בתפילה — שהן בתכלית הבירור, אף מרע דהיתר, ובבחינת ביטול לאין ממש כו' — עם כל זה, ירידה גדולה היא, יותר מירידות דרוח ונפש כו', להיותה באה מבחינה הגבוהה יותר, שעושה רושם ופגם גדול ביותר</p>
<p>If so, it is understood that their teshuvah must also be on the same level as their descent. This is called teshuvah of the yud of Chochmah — the return of the hei (of Havayah) when it is filled with yud (ה"י) — meaning the restoration of inner divine pleasure. That is: to return to the good taste and inner pleasure in divine service — to delight in Hashem consistently — the level of Shir Kel (song to G-d), which is the secret of Yisrael, as in “for you have struggled...” (Bereishis 32:29).</p>	<p>וא"כ מובן שהתשובה שלהם — הוא גם כן באותו מדריגה ונפילה שלהם לבד, והוא שנקרא תשוב יו"ד דחכמה, תשוב ה"י במילוי יו"ד — והוא: להיות חוזר אל טוב טעם עבודתו בתענוג הפנימיות, להתענג על ה' בתמידות, בבחינת שיר אל, שנקרא ישראל — כי 'שרית כו'.</p>
<p>(As in the Shabbos prayer: “Then you shall delight in Hashem” — which exists in every Jew according to their level. On this it says (Bamidbar 23:21), “He has not seen toil in Yisrael,” because this service requires no toil or effort at all, but is rather a gifted service — flowing naturally from the essence of the soul’s light, “Let every soul praise Kah,” as explained elsewhere.)</p>	<p>וכתפילת השבת שנאמר: אז תתענג על הוי' — (שיש) בכא"א מישראל לפי ערכו. שעל זה אמר: ולא ראה עמל בישראל — שאין עבודה זו עמל ויגיעה כלל, רק עבודת מתנה — מאליו ומעצמו, מצד עצמות אור (הנשמה — שתהלל י"ה, וכמו שכתוב במקום אחר</p>
<p>And he will come to a state of total self-nullification, the level of ko'ach mah (the “what” power of Chochmah), and a deeply broken heart, as explained above.</p>	<p>ויבוא לכלל ביטול עצמיות, דכח מ"ה כו', ובבחינת לב נשבר בעומקו לתכלית, כנ"ל</p>
(יד)	
<p>It follows, then, that the primary form of teshuvah is that of the neshamah of Beri'ah — the devoted diligence in the inner work of divine delight in Chochmah and Binah during prayer. So too, diligence in the mitzvah of Torah study for its own sake, both in Nigleh (revealed) and Nistar (hidden) aspects — for the mitzvah of Torah study corresponds to the inner aspect of Chochmah Ila'ah, including both hidden and revealed dimensions.</p>	<p>ונמצא שהעיקר היא התשובה דנשמה דבריא — היא שקידת העבודה פנימיות דתענוג דחכמה ובינה בתפילה. וכמו כן השקידה במצות תלמוד תורה לשמה דוקא, בנגלה ובנסתר — שמצות ת"ת הוא בבחינת פנימיות חכמה עילאה בבחינת סתים וגליא</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>On this it is said that teshuvah precedes good deeds — meaning, the inner teshuvah of teshuv yud (return of the yud) from the ayin of Chochmah, its source, which is the inner dimension of the supernal delight — precedes the mitzvah itself, which shines through the inner light of the delight and will contained in the mitzvah that one performs.</p> <p>As it is written (Mishlei 6:23), “For a mitzvah is a lamp and Torah is light” — the Torah is the inner light of the intellect, while the mitzvos are only various vessels to receive that light.</p>	<p>שעז"א תשובה קדמה למע"ט — דתשובה הפנימית דתשוב יו"ד דאין דחכמה במקורה, בבחינת פנימיות התענוג העליון — קודמת למע"ט, שהוא המאיר בבחינת פנימיות האור דתענוג רצון העליון שבמצוות שיעשה, כמו שכתוב: כי נר מצוה ותורה אור — הרי התורה בחינת אור פנימיות המוחין, דכל המצוות — 'שהן רק כלים מכלים שונים לקבל האור כו</p>
<p>And in all three levels — nefesh, ruach, and neshamah, as discussed above — teshuvah must precede the mitzvah in order for it to be called good and illuminating, as it says (Mishlei 6:23), “Torah is light.”</p> <p>Only that in the level of nefesh, his teshuvah is relative to his level, and it causes the mitzvos to shine, being called maasim tovim — and this is achieved through teshuvah from evil alone, as previously explained.</p>	<p>ובכל מדריגות מג' מדריגות דנפש רוח ונשמה הנ"ל — התשובה דוקא קודמת למע"ט, כדי שיהיו נקראים טובים ומאירים, כמו שכתוב: ותורה אור. רק שבבחינת נפש — התשובה שלו לפי מדריגתו — מאיר במצוות שלו, שיהיו נקראים מעשים טובים, והוא על ידי התשובה מן הרע לבד, כנ"ל</p>
<p>The teshuvah of ruach, which is to separate good from evil, likewise precedes and causes his mitzvos to shine.</p> <p>But the teshuvah of neshamah, which is in the inner aspect of pure good alone, is not primarily about sin or even refinement — rather, its essence is the mitzvah of Torah study, which is the inner aspect of Chochmah Ila'ah, in the head, which encompasses all 248 limbs — i.e., the 248 positive mitzvos, called the “limbs of the King.”</p>	<p>ותשובה דרוח — שהוא לברר הטוב מן הרע — קודמת להאיר למע"ט שלו. ואמנם תשובה דנשמה, שהיא בבחינת הפנימיות דטוב לבד — אין עיקר התשובה אלא מצות תלמוד תורה, שהיא פנימיות חכמה עילאה שבראש, שכוללת כל האברים דרמ"ח מצוות עשה — שנקראים רמ"ח אברים דמלכא</p>
<p>When the teshuvah of yud of Chochmah — in the head — is at its perfection, without any blemish or deficiency, it automatically repairs all the flaws and deficiencies in ruach and nefesh, which reside in the body of Malchus, also known as the “person” of Yetzirah and Asiyah.</p> <p>This is like the analogy of someone who falls on his head — and when he rises, his entire body rises.</p> <p>As explained elsewhere on the verse (Yirmiyahu 9:11), “Why was the land lost?” — because of the sin of neglecting Torah study, for which the land was destroyed, etc. — and this is understood.</p>	<p>וכאשר התשובה די"ו דחכמה שבראש — על תכליתו, בלי פגם וחסרון — ממילא מתקן לכל פגם וחסרון דרוח ונפש, שהן בגופא דמלכות (שנקרא אדם דיצירה ועשיה). וכמשל הנופל בראשו לארץ כו', וכשקם — קם כל הגוף כו'. כמו שכתוב במקום אחר על פסוק: על מה אבדה הארץ — על כו', שבעוון ביטול תלמוד תורה דוקא נחרבה הארץ כו'. וד"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

(טו)	
<p>It follows that the levels of Nefesh–Ruach–Neshamah in Beri'ah, Yetzirah, and Asiyah, through the three types of teshuvah explained above, each one ascends to its root in Atzilus:</p> <p>The teshuvah of nefesh of Asiyah rises to the nefesh of Asiyah in Atzilus — this is the teshuvah of “tashuv hei tata'ah” (the return of the lower hei).</p> <p>The teshuvah of ruach of Yetzirah rises to its root in the middos of Atzilus, which correspond to the vav within the hei ila'ah, as explained above.</p> <p>The teshuvah of neshamah of Beri'ah rises to Chabad of Atzilus, in innerness, through the inner level of Abba (Chochmah), which is the root of all souls, as it says (Yeshayahu 63:16), “For You are our Father.”</p>	<p>ונמצא שבחינת נר"נ דבריאה יצירה עשיה על ידי ג' מיני התשובה הנ"ל — כל אחד עולה לשרשו באצילות: תשובה דנפש דעשי' עולה בנפש דעשי' דאצילות — שזהו תשובה תשוב ה' תתאה. ותשובה דרוח דיצירה עולה בשרשו במידות דאצילות, שהיא וי"ו שבה"א עילאה כנ"ל. ותשובה דנשמה דבריאה — בחכמה בינה דעת דאצילות בפנימיות, על ידי שבפנימיות אבא, שמשם שרש כל הנשמות, כמו שכתוב: כי אתה אבינו.</p>
<p>(For this reason, every soul contains within it all three — nefesh, ruach, and neshamah.)</p> <p>This is the meaning of (Yeshayahu 44:1) “Yisrael, whom I have chosen,” and also the verse (Yirmiyahu 2:3), “Yisrael is holy to Hashem, the first of His grain” — that every Jew is called “li rosh” (“unto Me, a head”).</p> <p>And in every individual, each of the three levels of teshuvah contains the teaching of the Sages (Avos 4:17), “One hour of teshuvah and good deeds in this world is better than the entire life of the World to Come.”</p>	<p>על כן כל אחד ואחד כלול מנר"נ כו'). וזהו הנקרא: ישראל לי ראש כו'. ובכל אחד ואחד — מג' מיני תשובה — יש אחד שיפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא.</p>
<p>According to his individual level of teshuvah in the three levels of nefesh, ruach, and neshamah as discussed above, he is able to illuminate his mitzvot at their supernal root, higher than the reward of the World to Come — because the mitzvah itself surely has its source in a loftier place than the reward it brings.</p> <p>This follows the well-known principle: “The reward of a mitzvah is the mitzvah itself.”</p>	<p>כל אחד — לפי מדריגת התשובה שלו בשלוש אלה דנר"נ הנ"ל — יכול הוא להאיר המצות שלו בשרשן למעלה, עד שיפה יותר מחיי העולם הבא שלו, שהיא שכר המצוה לבד. ודאי שהמצוה עצמה — שרשה במקום עליון יותר משכר שלה, כידוע בענין שכר מצוה עצמה.</p>
<p>However, this is on the condition that teshuvah comes before the mitzvah — since teshuvah is the process of ascending from descent, and only then can he rise to a place higher than his original level.</p>	<p>אך בתנאי שיהיה התשובה קודם למעשים טובים, לפי שהתשובה היא ענין העלי' מן הירידה, שיעלה למעלה יותר ממדריגתו הראשונה. ולפי ערך הירידה — כן תהיה העלי' יותר, בשלוש מדריגות דתשובה דנר"נ כנ"ל. וד"ל.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל תקפ"ו- 1826

<p>And the greater the descent, the greater the ascent — corresponding to the three levels of teshuvah in nefesh, ruach, and neshamah, as explained above — and this is understood.</p>	
(טז)	
<p>However, one must understand: According to all the above, the highest form of teshuvah does not involve “sur meira” (turning from evil) at all — it is entirely in the perfection of maasim tovim in the inner dimensions of love and awe in delight, as explained earlier.</p> <p>But this seems to contradict the basic concept of teshuvah as stated many times in the Torah, which refers simply to turning away from an evil path, as it says (Yechezkel 33:11), “Return, return from your evil ways”, etc.</p>	<p>אך הנה יש להבין — דלפי"ז עיקר התשובה העליונה ביותר — אינו בסור מרע כלל, רק בתכלית מעשים טובים בפנימיות אהבה ויראה בתענוגים, כנ"ל. וזהו סותר ליסוד התשובה שנאמרה בתורה בכמה מקומות — שהיא רק לשוב מדרך הרע, כמו שכתוב: שובו 'שובו מדרכיכם הרעים כו</p>
<p>And as is well known: Israel will not be redeemed except through simple teshuvah — specifically. And likewise on Yom Kippur, atonement comes only through teshuvah, and through afflictions that purify, etc.</p> <p>All of this cannot be said about the inner teshuvah described above in the neshamah of Beri'ah.</p> <p>And even though Yom Kippur is a time of teshuvah ila'ah, that is because on Yom Kippur Knesses Yisrael ascends very high, as it says (Vayikra 16:30), “Before Hashem you shall be purified,” and this occurs during Ne'ilah specifically.</p> <p>And even this is only possible through teshuvah tata'ah, as will be explained.</p>	<p>וכידוע — שאין ישראל נגאלין אלא בתשובה פשוטה דוקא. וכן ביום הכיפורים — שאינו מכפר אלא על ידי תשובה, ויסורין ממרקין כו'. הכל אי אפשר לומר בתשובה פנימיות הנ"ל בנשמה דבריא. (ואעפ"י שיום כיפור הוא בבחינת תשובה עילאה דוקא, היינו לפי שיש עליה לכנסת ישראל למעלה מעלה, כמו שכתוב: לפני ה' תטהרו, והוא בנעילה דוקא — וגם זה דוקא על ידי תשובה תתאה, כמו שיתבאר</p>
<p>Furthermore, if so, how do we understand what it says (Bamidbar 24:5), “How goodly are your tents, Yaakov” — specifically referencing the lower teshuvah, i.e. the level of nefesh of Asiyah, which is called yud-akev, as explained above — and it is spoken of with such extreme praise, as being greater than the abundant good of Olam Haba for tzaddikim, as explained earlier.</p> <p>And only afterwards does it say, “Your dwellings, Yisrael”, which corresponds to the souls of Beri'ah, as explained above.</p>	<p>וגם יש לומר: דא"כ מהו זה שאמר: מה טובו אוהליך יעקב — דוקא? דקאי על תשובה תתאה דוקא, דבחינת נפש דעשי', שנקראת יו"ד עקב, כנ"ל — שהוא בהפלגת הטוב העליון יותר מרוב טוב שבעולם הבא לצדיקים, כנ"ל. ואחר כך אמר: משכנותיך ישראל — לי ראש — שהן נשמות דבריא, כנ"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל תקפ"ו- 1826

<p>But logically, it should have said “How goodly are Your dwellings, Yisrael” first — and only then spoken of the tents of Yaakov. And furthermore: surely it is through teshuvah from evil, in Nogah of Asiyah, that the tent is created — made of goat hair curtains, about which it says “How goodly are your tents”, as explained above.</p> <p>If so, this teshuvah is even higher than the G-dly revelation drawn through Torah and mitzvos of Yisrael, which are called “Your dwellings.”</p>	<p>והל"ל: מה טובו משכנותיך ישראל — תחילה כו'. ועוד: ודאי שמן התשובה מן הרע דנוגה דעשי', הוא שנעשה האוהל — מיריעות עזים, שעל זה נאמר: מה טובו אוהליך יעקב, כנ"ל.</p>
<p>(Even though the main Torah and mitzvos of “Yisrael li rosh” come through inner teshuvah, and although the ascent is proportional to the descent — still, the term “tents” is used only in reference to Yaakov, and only there does it say “how goodly.”)</p>	<p>ואעפ"י שעיקר התורה ומצוות ד"ישראל לי ראש" — הוא על ידי תשובה פנימיות, שהעליה לפי ערך הירידה — מכל מקום, לא נקרא אוהליך, ולא נאמר (מה טובו, רק על אוהליך דיעקב דוקא).</p>
(יז)	
<p>However, one must say that there are two levels here — which correspond to two types of refinement: the first is the refinement of or yashar (direct light), and the second is the refinement of or chozer (reflected light).</p> <p>These two correspond to the two levels of Yaakov and Yisrael: the refinement of Yaakov is the refinement of katnus (smallness), like “He has supplanted me twice” (Bereishis 27:36), whereas the refinement of Yisrael is the refinement of gadlus (greatness), as it says, “For you have struggled with [G-d and men]...” (Bereishis 32:29).</p>	<p>אך הנה צריך לומר שיש בזה שתי מדריגות, שהן שני מיני בירורים: האחד — בירור דאור ישר, והשני — בירור דאור חוזר כו'. והן שתי מדריגות דיעקב וישראל: בירור דיעקב הוא בחינת בירור דקטנות, כמו: ויעקבני זה פעמיים; ובירור דישראל הוא בחינת 'הגדלות, כמו שכתוב: כי שרית עם כו</p>
<p>The explanation is as follows: it is like the two stages in refining silver — first, the coarsest dross is removed to extract the silver. But even the refined product still contains a great deal of mixture, not yet pure silver.</p> <p>Then a second refinement is performed, removing the finer impurities — yielding a purer silver — and what remains is more subtle dross.</p> <p>This is repeated again — and the next refinement removes the most delicate impurities, yielding the most polished and brilliant silver, and what remains is even finer waste.</p>	<p>וביאור הענין ידוע — שהוא כמו שיש שני אופנים במצרף לכסף: אחד — בירור הפסולת, שמבררים את הפסולת להוציא ממנו הכסף, שהפסולת הראשון גס ביותר, וגם הנקי שהוציא ממנו אינו כסף נקי כלל, אלא מעורב עם פסולת רבה. ומבררים בירור שני — עוד לפסולת השני, שאינו גס כל כך — ומוציאים ממנו הנקי, שהוא יותר נקי ומובחר מן הראשון, והפסולת הנשאר אינו פסולת גס כלל.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיך ישראל תקפ"ו- 1826

<p>From this stage, one continues refining the remaining finer and finer impurities, until the most subtle dross is extracted, and the silver becomes exceedingly pure — unparalleled in the world. Just like one polishes a precious gem, refining layer after layer of impurity, until the stone is completely clear and sparkles visibly (in German, <i>gefinkelt</i> or <i>ausgestrahlt</i>, and in Hebrew, this is called <i>zikukh</i> or <i>taharah</i>).</p> <p>This is called the refinement of or chozer, the stage of katnus.</p>	<p>ומוציאים ממנו בבירור השלישי כסף נקי ביותר, והפסולת הנשאר הוא דק ביותר. וכן מבררים עוד לפסולת זה הדק, ומוציאים ממנו כסף נקי מובחר יותר, והפסולת שלו דק יותר מן הראשון. וכן עד כמה פעמים שיברר, עד בירור האחרון בפסולת באופן היותר דק — והכסף מתברר באחרונה, ויהיה דק בתכלית שאין כמוהו בעולם. וכמו שמזככים לאבן טוב מן העכורורית שבו, בירור אחר בירור, עד שמבררים ממנו גם הפסולת היותר דק — אז יהיה האבן מצוחצח ביותר, עד שמתנוצץ הברקתו לעין (בל"א: גיפנקעלט או אוש גישטראליטי), ובלשון הקודש נקרא הזדככות או טהרה, כידוע — והוא הנקרא בירור דאור חוזר, דבחינת הקטנות.</p>
<p>So too in teshuvah: first, one must subdue the coarse evil within — the heart is broken, which is the refinement of the grossest evil. This is followed by a second level — when he has already extracted the initial good from the coarse evil. This stage is still mixed: for example, “Who may ascend... one with clean hands” — meaning he is sur meira in action, but still full of inner evil, only broken a bit — and from that brokenness the good is released. This is the good within the evil of Nogah of Asiyah, which is mostly evil and only a small amount of good.</p>	<p>וכמו בתשובה — שתחילה מתגבר הפסולת הרע הגס שבו, שהוא הכנעת הלב, לב נשבר — שזהו בירור של רע גמור וגס ביותר. ואחר כך — יביא גם זה לידי בירור שני, אחר שהוציא ממנו בחינת הטוב שבו, שעדיין אינו נקי כלל. כמו: מי יעלה כו', נקי כפיים — בסור מרע בפועל ממש בלבד — שזהו הטוב שבו, הרי מעורב ברע הרבה, כי לבו מלא מכל רע עדיין, רק שנכנע ונשבר מעט, ויצא ממנו בחינת הטוב, שהיה גנוז ברע הגס וקשה. (והוא הטוב שברע דנוגה דעשי', 'שמיעוטו טוב ורובו רע כו</p>
<p>After further refining and purifying the heart, he enters a third stage — refining even the more subtle evil, bringing forth the purer good, cleaner than the first level, because he has removed also the finer impurities. This is what is called “bar levav” — a heart purified so deeply that even the good that had been mixed with the finest impurities is clarified and emerges. This is called “purity of the heart.”</p>	<p>ואחר שמברר ומזכך לבו עוד — הרי זה בירור הפסולת הדק יותר מן הראשון, ומוציאים ממנו הטוב — שהוא חלק הטוב ונקי יותר מן הראשון, מאחר שנברר ממנו גם הפסולת הדק כו'. והוא הנקרא בר לבב — שלבבו נזדכך ביותר, עד שגם הטוב שהיה מעורב באותן הפסולת רע דק ביותר — מתברר ויצא 'גם הוא, ונקרא טהרת הלב כו</p>

Mitteler Rebbe**Parshas Balak****מה טבו אֱהֲלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקַּפ"ו- 1826**

<p>But even then, the heart has not yet been purified from the subtlest of impurities, to be truly called a “pure heart”, as in the verse (Tehillim 51:12), “Create in me a pure heart, O G-d.”</p> <p>Although this good is purer than before, he must still go through a third refinement, to extract even more good from the finest remaining dross.</p> <p>This is the meaning of the verse (Tehillim 24:4), “Who has not lifted up his soul to vanity” — not even slightly — this is the ultimate purity, truly a “pure heart,” like the most polished gemstone, as mentioned above — and this is understood.</p>	<p>אך עדיין לא נזדכך ונטהר הלב מכל פסולת היותר דק, להיקרא לב טהור ממש — כמו שאמר: לב טהור ברא לי אלקים. אעפ"י שזה הטוב נקי יותר מן הראשון כו' — על כן צריך בירור שלישי, שהוא לזכך עוד יותר — להוציא הטוב גם מן הפסולת היותר דק מאוד. והוא מה שכתוב: אשר לא נשא לשוא נפשי — כלל וכלל. שזהו תכלית הטהרה, שנקרא לב טהור ממש (כמו האבן המצוחצחת ביותר, כנ"ל). וד"ל</p>
(יח)	
<p>And this is the meaning of the three levels of Nogah:</p> <p>— Nogah of Asiyah, which is mostly evil and only a small amount good;</p> <p>— Nogah of Yetzirah, which is half good and half evil;</p> <p>— Nogah of Beriah, which is mostly good and a small amount evil;</p> <p>— and finally, Nogah of Atzilus, where there is no evil at all, not even in the slightest.</p> <p>There, the good emerges completely pure, like a fully polished gemstone that sparkles.</p>	<p>וזהו ענין שלוש מדריגות דנוגה: דעשיה — שרובו רע, ומיעוטו טוב; ונוגה דיצירה — שחציו טוב וחציו רע; ונוגה דבריאה — שרובו טוב ומיעוטו רע; עד נוגה דאצילות — שאין שם רע כלל, אפילו בדקות יותר. דהיינו — שהטוב שבו יוצא נקי בתכלית, כמו אבן המצוחצח ביותר, המתנוצץ</p>
<p>This is the Nogah of Chashmal in Atzilus, referred to as “kotnos or” (tunics of light) with an aleph (as in Bereishis Rabbah 20:12). And as explained elsewhere on the verse (Yeshayahu 54:12), “I will make your windows of kadkod (rubies)” — where two angels in the firmament argue: one says “shoham”, and one says “yashfeh.”</p> <p>“Yashfeh” is the stone that is so polished it sparkles brilliantly — this is the level of refinement through or chozer, i.e., true teshuvah, until the soul becomes fully polished.</p>	<p>וזהו נוגה דחשמל דאצילות, שנקרא כתנות אור באל"ף. וכמו שכתוב במקום אחר על פסוק: ושמתי כדכד שמשותיך כו', דפליגי תרין מלאכי ברקיע — חד אמר: שהם, וחד אמר: ישפה. וישפה — הוא אבן המצוחצח, עד שמתנוצץ מאוד — שהוא בחינת בירור דאור חוזר, דבתשובה אמיתית, עד שנעשה נשמתו מצוחצח בתכלית</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>As in the example of Nasan Ditzutzisa, and like the kadmah stone — this is called even sapir, the “sapphire stone,” which appears in the vision of the Throne (Yechezkel 1:26), and under His feet specifically (Shemos 24:10), it appeared like the “brickwork of sapphire”.</p> <p>This corresponds to the level of shin of Ban — and after the completion of the refinement from the Nogah of Beri’ah–Yetzirah–Asiyah all the way to Nogah of Atzilus, then even this too becomes refined.</p> <p>That which is chosen from it is the ultimate good and purity, called even sapir or livnas hasapir, and this is understood.</p>	<p>וכמו נתן דצוציטא כו'. וכמו הכדכד כו'. ונקרא אבן ספיר, דמות כסא כו'. ותחת רגליו דוקא — כמעשה לבנת הספיר, כידוע — שהוא בחינת ש' ב"ן. ולאחר תכלית הבירור מנוגה דבי"ע עד בחינת נוגה דאצילות, שגם הוא יבורר — שהנבחר ממנו, הרי הוא תכלית הטוב והנקי — נקרא אבן ספיר, או לבנת הספיר כו'. וד"ל</p>
<p>And this is the inner meaning of the refinement of the level of Yaakov — “yud over eikev” — to refine the heels of Esav, which are the precious garments of Esav, i.e., Nogah of Beri’ah–Yetzirah–Asiyah.</p> <p>As it says (Bereishis 25:26), “And his hand was grasping the heel of Esav” — meaning the yud of Chochmah is grasping the heel of Esav in this final exile.</p> <p>And this is why Esav said (Bereishis 27:36), “He has supplanted me (va-yaakveini)” — and this will be explained further.</p>	<p>וזוהו ענין הבירור דבחינת יעקב, יו"ד עקב — לברר לעקביים דעשו, שהן בגדי עשו החמודות, דנוגה דבי"ע. וכמו שכתוב: וידו אוחזת — יו"ד דחכמה אוחזת בעקב עשו — בגלות האחרון. ולזה אמר: ויעקבני כו'. כמשי"ת</p>
(יט)	
<p>And this is the meaning of what was discussed above concerning the verse (Devarim 20:19), “For man is like the tree of the field” — referring to the soul, which is called “adam” (man), when it is in a physical body, growing and ascending like a tree of the field. This reflects the process of refinement through or chozer, explained earlier — which is only the work of extracting good from evil, up to the refinement of the most subtle dross, from which emerges the ultimate purified good.</p>	<p>וזוהו ענין הנ"ל במ"ש: כי האדם עץ השדה כו' — שהיא הנשמה, שנקראת אדם, בהיותה בגוף חומרי, וצומח ועולה כעץ השדה — בבחינת בירור דאור חוזר הנ"ל, שהוא רק ענין בירור הטוב מן הרע, עד בירור הפסולת היותר דק, שיוצא ממנו הטוב בתכלית.</p>
<p>This corresponds to the three levels of fruits of the tree — which are drawn and refined from the dross of the tree and from its nourishment in the earth, from below to above:</p> <p>The lower fruits are more intermixed with good and evil, whereas the fruits higher on the tree are those that emerge in the final stage of refinement, and are the most choice and best, as explained above.</p>	<p>והיינו ענין שלוש מדרגות בפירות האילן — שיוצאים ומתבררים מן פסולת העץ, ויניקתו בעפר הארץ, מלמטה למעלה — שפירות הנמוכים — מעורבים טוב ורע יותר כו'; עד פירות שבגובה האילן — שיוצאים בבירור האחרון יותר, שהם מובחרים וטובים ביותר, כנ"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>This corresponds to the three levels of nefesh—ruach—neshamah of Beriah—Yetzirah—Asiyah, through the progression of refinements in the Nogah of BYA:</p> <p>First, the nefesh of Asiyah, where the good is extracted only from gross evil, as in “clean of hands”, discussed earlier.</p> <p>Then the ruach of Yetzirah, involving a more inward refinement — the soul becomes aroused with G-dliness in the physical heart, with a fiery passion of Y-H, and a more internally broken heart, so that purified good emerges even from permitted desires.</p>	<p>והיינו ענין שלוש מדריגות דנפש רוח נשמה דבי"ע הנ"ל — בסדר שלוש מדריגות הבירורים דנוגה דבי"ע: תחילה — נפש דעשיה, שמתברר הטוב רק מן הרע גמור דנוגה דעשיה, כמו נקי כפיים הנ"ל. ואחר כך — בחינת רוח דיצירה, בבירור פנימיות יותר: להיות התפעלות אלקות בלב בשר החומרי, בשלהבת י"ה, ולב נשבר בפנימיות יותר, עד שיוצא הטוב הנקי 'יותר, גם מתאוות היתר כו</p>
<p>This is the level of Nogah of Yetzirah, where the good and evil are evenly mixed (half good, half evil), and the refined good can ascend like a korban.</p> <p>This is the meaning of “bar levav”, mentioned above.</p> <p>Then comes the level of neshamah of Beriah, which is the final refinement, even from the Nogah of Beriah — that is, a state of essential self-nullification, even in the physical heart, where the depth of the broken physical heart leads to a state of revulsion of evil, meaning he is repulsed by his life itself, naturally, as explained above.</p>	<p>שהוא בחינת נוגה דיצירה, חציו טוב — שיוכל לעלות למעלה כקרבן כו'. וכמו בר לבב הנ"ל. ואחר כך — בחינת נשמה דבריה, דהיינו בחינת הבירור האחרון יותר, גם מנוגה דבריה כו': שזהו ענין הביטול בעצם לאין, גם בלב בשר דנוגה, דעומק לב נשבר הגשמי, עד שיהיה מואס ברע — שנקרא מואס בחייו ממש. בטבעיות, כנ"ל</p>
<p>All of this is the purification of physicality to its absolute limit, removing even the finest traces of impurity, until the good emerges fully clean, like the most polished gem.</p> <p>This is the level of love and awe in delight — to truly delight in Hashem within physical flesh, through song and melody, which is literally “shir Kel” (song to G-d).</p> <p>This resembles a souly divine state, as in the verse (Tehillim 84:3), “My heart and flesh sing out to the living G-d.”</p>	<p>שכל זה הוא רק בחינת הזדככות החומר בתכלית, מכל פסולת דקה מאוד ביותר, שהטוב שבו יוצא נקי בתכלית, עד שהוא כאבן המצוחצח ביותר. והוא ענין אהבה ויראה בתענוגים — להתענג על ה' ממש בלב בשר דוקא, בניגון ושיר — שנקרא שיר אל ממש, כמו בנשמה אלקות מצד עצמה, כמו: לבי ובשרי ירננו כו'.</p>
<p>Likewise the verse (Tehillim 63:2), “My flesh longs for You”, in literal physical delight — this refers to tzaddikim whose hearts are empty within them, because their physical substance has been fully refined and elevated — and this is understood.</p>	<p>וכן: כמה לך בשרי כו' — בתענוג גופני ממש. והן כמו הצדיקים שלבם חלל בקרבם, מצד שנתברר חומר גופם בתכלית העילוי כו'. וד"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

(ו)	
<p>And it follows that the seventieth level of teshuvah — the teshuvah of the neshamah of Beri'ah, refining from Nogah of Beri'ah all the way to Nogah of Atzilus, where everything is purely good — is like the level of kadkod, or the tunics of light (כתנות אור with an aleph).</p> <p>Through this, physical pleasure itself is uplifted to become divine pleasure of Atzilus, literally without separation.</p> <p>As it says (Tehillim 36:9), “They shall be satiated and delight in Hashem”, and similarly (Shemos 24:11), “They beheld G-d and they ate...”</p>	<p>ונמצא שתשובה הע' דנשמה דבריא, מנוגה דבריא עד גם בחינת נוגה דאצילות — שכולו טוב בתכלית — שזהו כמו הכדכד וכמו כתנות אור באל"ף — הרי נתעלה בחינת עונג הגופני להיות בחינת עונג האלקי דאצילות ממש, בלי פירוד כלל, כמו: ישבעו ויתענגו 'על הוי', וכן: ויחזו את האלקים ויאכלו כו</p>
<p>A parallel to this existed in the manna, of which it says (Bamidbar 11:8), “The people would gather it and grind it...”, and there was no evil in it at all — it was a physical manifestation of supernal delight, as was the Lechem Hapanim, and will be the feast of the Leviathan.</p> <p>(A taste of this is found now in Shabbos meals, which are not overly physical.)</p>	<p>ודוגמה לזה היה בלחם המן, שנאמר: שטו העם ודכו כו' — ולא היה בו שום רע כלל — שהיא בחינת הגשמות עונג העליון למטה. וכמו לחם הפנים כו'. ובסעודת לויתן כו'. (ומעין זה בסעודת השבת עכשיו, 'שאינו מגושם כל כך כו</p>
<p>And in the future, as it says (Yeshayahu 66:14), “And you shall live before Him” — this will be through love and awe in delight, truly delighting in Hashem in the physical heart, through song to G-d (shir El), as explained above.</p> <p>This is accomplished through the inner teshuvah of the neshamah of Beri'ah, ascending in a refined garment, as it is refined from Nogah of Beri'ah until the final and ultimate refinement.</p>	<p>ולעתיד לבוא, דכתיב: ונחיה לפניו ממש כו' — כך הענין: אהבה ויראה בתענוגים, להתענג על ה' בלב בשר, בשיר אל ממש, כנ"ל — על ידי התשובה פנימיות דבחינת נשמה דבריא, בעלותה בלבוש דכיא, דבירור מנוגה דבריא עד בירור האחרון ביותר</p>
<p>This is the idea of Michael offering souls on the altar, for Michael is the High Priest of Beri'ah, who offers up the refined physical garments of the souls of Beri'ah into Atzilus, to become absorbed in the divine body of Atzilus.</p> <p>And they will continue ascending, from level to level, until reaching the refinement of Chashmal of Nogah of Atzilus and even higher.</p> <p>This is called Livnas Hasapir or Even Sapir, as explained.</p>	<p>שזהו ענין מיכאל מקריב נשמות על גבי המזבח — שזהו מיכאל כהן גדול דבריא, שמקרב ללבוש הגופני של נשמות דבריא, באצילות — לאשתאבא בגופא דמלכא באצילות. וכן יעלו עוד מעלוי לעילוי, עד בירור דחשמל דנוגה דאצילות, ולמעלה — היינו 'שנקרא לבנת הספיר, או אבן ספיר כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל תקפ"ו- 1826

<p>However, it is understood that the very first refinement, from Nogah of Asiyah, which is the coarsest dross, is itself what eventually ascends higher and higher through refinement after refinement, until the level of Nogah of Atzilus.</p> <p>This is the secret of “their end is wedged in their beginning, and their beginning in their end.”</p>	<p>אמנם, הגה יובן — שתחילת הבירור הראשון מנוגה דעשי', שנקרא פסולת הגס ביותר, הרי הוא עצמו שעלה למעלה מעלה, כל כך — בבירור אחר בירור, עד בחינת בירור דנוגה דאצילות. ונעוץ סופן בתחילתן, ותחילתן בסופן.</p>
<p>Its ultimate root is in the supernal Chashmal before Atzilus, as it says (Tehillim 18:12), “He made darkness His concealment” — this is like the advantage of light that comes from darkness, when the supernal darkness shines, which is far higher than the light that follows darkness.</p>	<p>ושרשו העליון יותר — הוא בחינת חשמל העליון שלפני האצילות, דכתיב: ישת חושך סתרו. ועל זה אמר: כיתרון האור מן החושך — כאשר החושך העליון יאיר, שהוא למעלה הרבה מגופו של אור, שלאחר החושך וההעלם.</p>
<p>This is the level of (Shemos 24:10) “like the very heavens for clarity” — a clarity in essence — meaning that the essence of radiance and brilliance of the light will shine.</p> <p>This is called “tahiru ila'ah” (supernal purity), as in the verse (Vayikra 16:30), “Before Hashem you shall be purified”, as explained elsewhere.</p> <p>This tahiru ila'ah is higher even than holiness, and this is the reason that purity leads to holiness.</p>	<p>וזוהו: כעצם השמים לטוהר — טהור בעצם. דהיינו — שיאיר עצם הבהקת ובהירות המאור, שנקרא טהירו עילאה, כמו: לפני הוי' תטהרו, כמו שכתוב במקום אחר — שהיא טהירו עילאה, שלמעלה גם מן הקדושה.</p>
<p>For through the refinements of or chozer, through true teshuvah, one ascends so high that he reaches and draws into the level of kedushah — which is the level of or yashar, the divine light of the neshamos of tzaddikim, as will be explained.</p> <p>And this is why it says first (Bamidbar 24:5), “How goodly are your tents, Yaakov,” and only afterwards, “Your dwellings, Yisrael,” as will be further explained.</p>	<p>וזוהו הטעם — שטהרה מביאה לידי קדושה, דהיינו — שע"י בחינת בירורים דאור חוזר דבתשובה אמיתית, עולה למעלה כל כך, עד שמביא וממשיך לבחינת הקדושה, שהוא בחינת בירור דאור ישר דנשמות הצדיקים, כמשי"ת. ועל כן אמר: מה טובו אוהליך יעקב, ואחר כך: משכנותיך ישראל, כמשי"ת.</p>
(כא)	
<p>And behold, the second type of refinement is the refinement of what is already clean — this is called the intrinsic purification of the good.</p> <p>For in the first refinement, where the clean and good emerges, they then take this clean part and subject it to a second, third refinement, and so on — until the final refinement produces silver that is perfectly pure.</p> <p>(This is not like the earlier type of refinement, where one keeps refining the dross, until from that dross the clean part emerges —</p>	<p>והנה בחינת בירור השני הוא ענין בירור הנקי (שזהו נקרא עצם הזדככות של הטוב), כי בבירור הראשון, שיוצא הנקי והטוב — לוקחים את הנקי ומבררים אותו בבירור שני ושלישי עד כמה פעמים, עד שבבירור האחרון הוא כסף הנקי בתכלית. (ולא כאופן בירור הנ"ל, שמבררים הפסולת עד בירור הפסולת הדקה ביותר, שיוצא ממנו הנקי — אלא הנקי עצמו ('עולה ומתברר, בירור אחר בירור כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

rather, here the clean itself ascends and is further refined, level after level.)	
(In general, this is the difference between a silver refiner, who refines the clean part specifically, and a gold smelter, who refines the dross. And this corresponds to the two levels of Chochmah and Binah, of or yashar and or chozer, as will be explained — and “a man is recognized by his praise,” meaning he integrates both, as it is said, “to be as this and as that,” etc.)	ובכלל זהו ההפרש בין מצרף לכסף, שמבררים הנקי דוקא, ובין כור לזהב, שמבררים הפסולת. וזהו שתי מדריגות דחכמה ובינה דאור ישר ואור חוזר, כמשי"ת. ואיש לפי מהללו הוא הכוללם יחד, וכמאמר: למהוי ('כדין וכדין כו
The example for this is in the refinement of souls — which is the refinement of or yashar specifically, which comes from above downward, aiming only to purify the form, not the substance. Yet, automatically, through the ultimate purification of the form, the substance too becomes purified. This is as explained above: about the inner stirring of the divine soul, in strong clinging and connection in love and awe in delight, delighting in Hashem — as a spark drawn after a flame.	והדוגמא לזה יובן בבחינת בירור הנשמות, שהוא בחינת בירור דאור ישר דוקא, שהוא בא מלמעלה למטה, רק לזכך את הצורה, ולא לזכך את החומר — רק שממילא על ידי בחינת הזדככות הצורה ביותר, נזדכך גם החומר כו'. והענין הוא — כמבואר למעלה בענין התפעלות עצמיות בנשמה האלקית, בדביקות והתקשרות עוז באהבה ויראה בתענוגים, להתענג על הוי', בניצוץ הנמשך אחר השלהבת
As it says (Shir HaShirim 1:4), “Draw me, we will run after You”, and similarly, “Let every soul praise Kah” — in the flames of fire, in the flame of Y-H. In this manner, the souls ascend from level to level endlessly, as it says (Tehillim 84:8), “They go from strength to strength...” — the souls in Gan Eden of Asiyah rise to a level vastly superior, comparable to Gan Eden of Yetzirah, and so on, higher and higher.	וכמו שכתוב: משכני אחריו נרוצה; וזהו: כל הנשמה תהלל י"ה, ברשפי אש שלהבת י"ה דוקא — שבזה יש עליות הנשמות, בעילוי אחר עילוי, עד אין שיעור למעלה. וכמו שכתוב: ילכו מחיל אל חיל כו' — שנשמות דגן עדן דעשי' עולות במדריגה גבוהה הרבה מהראשונה, בערך מעלה נבדלת במעלת גן עדן דיצירה
And likewise, they ascend from Gan Eden of Yetzirah to Gan Eden of Beri'ah, and higher still. And in every ascent, the previous level of pleasure and perception of G-dliness is completely nullified. It is as known about the pillar in every level of Gan Eden, upon which they ascend, and where they are nullified from their former state — like someone entering before a great minister, where he loses his self-awareness. And when ascending further, before the King, the nullification must be even greater, as the prior nullification is as something substantial, relative to the greatness of the King over the minister — and this is understood.	וכן עולות עוד מגן עדן דיצירה לגן עדן דבריא, ולמעלה מעלה. ובכל עלייה יש ביטול מהות העונג והשגת אלקות הראשונה לגמרי. וכמו שידוע בענין העמוד שיש בכל גן עדן, שבו עולים — ששם מתבטלים ממציאיותם הראשון, וכעולה לפני השר הגדול, שמתבטל ממציאיותו. וכאשר יעלה ויבוא לפני המלך — צריך שיבוא לכלל ביטול יותר, שבחינת ביטול הראשון כיש יחשב, לפי ערך גודל מעלת המלך על השר כו'. וד"ל

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אלהיך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

(כב)	
<p>This can be understood through what we find regarding Avraham Avinu, peace be upon him, that each and every day, he advanced to a higher level — rising in the might of loving closeness (oz yedidus) in love and awe in delight, in ever-deepening connection and cleaving.</p> <p>As the Zohar says on the verse (Bereishis 12:9), “And he went on his journeys” — ascending from level to level, etc.</p>	<p>ויובן זה במה שמצינו באברהם אבינו ע"ה — שהיה הולך בכל יום ויום בעליית המדריגה יותר עליונה, בעוז ידידות אהבה ויראה בתענוגים, בהתקשרות ודביקות עמוקה יותר. כמו שכתוב בזוהר על הפסוק: 'הלך ונסוע מדרגא לדרגא כו'.</p>
<p>And similarly, this can occur in every soul — that it should experience ascents in spiritual levels day after day, reaching a state of true self-nullification and cleaving to G-d in higher levels of love and awe in delight, because “spirit draws spirit”, and from above there is drawn upon the soul a higher level of love, like the verse (Shir HaShirim 1:4), “Draw me after You...”</p>	<p>ולפי ערך זה — יוכל להיות בכל נשמה, שתהיה בה עליות במדריגות מדי יום ויום — שתבוא לכלל ביטול אמיתי, ודביקות באהבה ויראה בתענוגים יותר עליונה כו', משום שרוח אייתי רוח כו', ונמשך על נשמתו 'מאהבה ויראה העליונה יותר — כמו: משכני כו'.</p>
<p>This is the phenomenon of inner delight in G-dliness, called Yisrael (interpreted as “Shir Kel” — “Song of G-d”) — as in the verse (Tehillim 132:9), “And Your pious ones shall sing joyfully”, etc.</p> <p>(In truth, the loftiest souls, like the Avos and Moshe, before Matan Torah, had no specific daily avodah, for they were shepherding their flocks in the field — yet surely, they were bound and cleaving to the One G-d, as a chariot, their souls constantly ascending, level after level, in song and divine melody all day long.)</p>	<p>וזהו ענין התפעלות התענוג העצמי באלקות, שנקרא ישראל — שיר אל כו', ממש כמו: וחסידיך ירננו כו'. (ובאמת הנשמות הגבוהות ביותר, כמו נשמת האבות, ומשה כו', טרם מתן תורה — שלא הייתה להם שום עבודה כל היום, כשהיו רועים צאנם בשדה — ודאי שהיו קשורים ודבוקים בה' אחד, בבחינת מרכבה, בעליית הנשמה בעילוי אחר עילוי, בניגון ושיר אל, כל היום.</p>
<p>And similarly, after their passing, their souls — which are bound in the bundle of life — continue to ascend from level to level, infinitely upward in the World of the Infinite (Olam HaEin Sof). As it says (Tehillim 145:2), “And the holy ones shall praise You every day, forever” — with no interruption whatsoever.</p> <p>(This is also the idea of Michael the High Priest, who offers souls — they are elevated even more to be absorbed into the body of the King — not like what was mentioned earlier, and this is understood.)</p>	<p>וכמו כן — אחר הסתלקותם, שנשמתם צרורה בצרור החיים העליונים — עולות והולכות ממדריגה למדריגה, עד אין שיעור למעלה, בעולם האין סוף. כמו שכתוב: וקדושים בכל יום יהללוך סלה, בלי הפסק כלל. (וזהו גם כן: מיכאל כהן גדול מקריב נשמות כו' — שמתעלים יותר, לאשתאבא בגופא דמלכא, ולא כדלעיל. וד"ל)</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>Now this level of self-elevation of the soul, as it is refined to the utmost, is called the refinement of or yashar — a light that is radiant and pure in essence, like the stone shoham, which shines on its own with an intense glow.</p> <p>(This refers to “or zaru’a latzaddik”, light that is sown for the righteous, adding upon it a great light from above, descending downward — so that automatically it becomes completely purified from every impurity, even the most subtle.)</p>	<p>והנה בחינת בירור זה דנשמות מצד עצמן — להיות מתעלים בתכלית העילוי והזדככות — נקרא בירור דאור ישר, שהוא אור בהיר וזך בעצם, כמו אבן השוהם, שמאיר מאליו בהבהקה יתירה. (שהוא בחינת אור זרוע לצדיק כו' — להוסיף בו אור גדול מלמעלה למטה, עד שממילא יוברר מכל סיג ופסולת, אפילו דק (שבדקות כו'.</p>
(כג)	
<p>And this is what is called “avodas matanah” (a service of gift) — which comes automatically and spontaneously, without any exertion at all.</p> <p>This is the meaning of the verse (Bamidbar 23:21), “He has seen no toil in Yisrael” — for shir El (the divine song) arises from the soul itself.</p> <p>This is the level of refinement associated with the greatness of intellect in Yisrael, as it says (Bereishis 32:29), “For you have struggled with G-d...”</p>	<p>וזהו הנקרא עבודת מתנה, שהיא באה ממילא ומאליה כו', בלי יגיעה כלל. וזה שכתוב: ולא ראה עמל בישראל — שיר אל דנשמות מצד עצמן. והוא בחינת בירור דגדלות המוחין דישראל, כמו שכתוב: כי שרית עם אלקים כו'.</p>
<p>By contrast, the refinement of or chozer, which clarifies the Tree of Knowledge of Good and Evil, from below upward, is the refinement of smallness, called Yaakov, meaning “yud over eikev” — and this is understood.</p> <p>(This is like the difference between the stage of pregnancy (ibur) — where the fetus is folded and nourished from what its mother eats, which itself is refined only from the dregs of blood, and the main growth of its physical limbs comes from the mother’s food, which transforms into life-force.</p> <p>Then, after birth, the child experiences a second stage of growth — the development of midos and intellect, which is the growth of form.)</p>	<p>משא"כ בחינת בירור דאור חוזר, לברר לעץ הדעת טוב ורע, מלמטה למעלה — הוא בירור דקטנות, שנקרא יעקב, יו"ד עקב כו'. וד"ל. (וכמו ההפרש בין בחינת עיבור — שהולד מקופל כו', ואוכל ממה שאמו אוכלת, שנתברר רק מפסולת הדמים כו'. ועיקר גידולו ט"ח — הוא מדם המאכל שאמו אוכלת, שנהפך לחיות. ואחר כך כשנולד — מתגדל גידול שני, (בבחינת גידול המדות והחכמה, שהיא גידול הצורה.)</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אוהליך יעקב משכנתיך ישראל תקפ"ו-1826

<p>However, without the first refinement during pregnancy, the later refinement in midos and seichel would not occur at all.</p> <p>Thus, the advantage of the initial refinement of katnus during pregnancy is that only through it can there be the second refinement — the greatness of midos and intellect.</p> <p>(As the Sages said: “They teach the fetus the entire Torah in the womb” — and as it says in Iyov 29:2, “Who will give me to be as in the months of old” — specifically the time before birth.)</p>	<p>ואמנם, אם לא בירור הראשון דעיבור — לא היה מתברר אחר כך במידות ושכל. וזהו יתרון מעלת בחינת בירור דקטנות דעיבור — שמחמתו דוקא יהיה בירור שני דגדלות המוחין והמידות. (וכמאמר: שמלמדין לעובר במעי אמו כל התורה כו'. וכתוב: מי יתנני כירחי קדם — דוקא)</p>
<p>And as explained above, the lower teshuvah of the nefesh of Asiyah — this is like the refinement of katnus during pregnancy, as it says (Hoshea 12:4), “In the womb he grasped his brother’s heel”, and (Bereishis 25:26) “His hand was grasping the heel of Esav”.</p> <p>This is the source and root of the inner teshuvah of teshuv yud, associated with Yisrael, which comes after the development of intellect and midos.</p>	<p>וכמו שנאמר לעיל: תשובה התחתונה דנפש דעשי' — שזהו כמו בחינת בירור דקטנות דעיבור, כמו שכתוב: בבטן עקב את אחיו, כמו שנאמר: וידו אווזת כו'. וכנ"ל — הוא השרש ומקור לתשובה הפנימיות, דתשוב הי' דישראל, אחר גידול המוחין והמידות</p>
<p>And this is why it says (Bamidbar 24:5), “How goodly are your tents, Yaakov” — specifically — and only afterwards, “Your dwellings, Yisrael.”</p> <p>This is also proven from the fact that the purity of the lower teshuvah of the nefesh of Yaakov brings one to holiness — i.e., to become a level of Yisrael.</p> <p>Because its root is in the supernal purity, called taharah ila'ah, as it says (Vayikra 16:30), “Before Hashem you shall be purified”, as explained above — and this is understood.</p>	<p>ולזה אמר: מה טובו אוהליך יעקב — דוקא, ואחר כך: משכנותיך ישראל. וראיה — ממה שטהרה דתשובה תתאה דנפש דיעקב — מביאה לידי קדושה, דהיינו: להיות בחינת ישראל, מפני ששרשה בטהרה עילאה, שנקראת טהור עילאה, כמו שכתוב: לפני הוי' תטהרו, כנ"ל. וד"ל</p>
<p>(כד)</p>	
<p>Now from all the above, we can understand the matter of the descent of the souls of “Yisrael li rosh” — those that arose in [Divine] thought — into a physical body in this world.</p> <p>This descent is for the sake of ascent, to rise even higher than their original source in the primordial thought.</p>	<p>והנה מעתה יובן ענין ירידת הנשמות ד"ישראל לי ראש", שעלו במחשבה, בגוף חומרי בעוה"ז — שהוא לצורך עלי', למעלה ממקור חוצבה, שבמחשבה הקדומה.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>This is when the soul of “Yisrael li rosh”, while in a physical body, reaches the level of teshuvah with a broken heart, specifically in physicality.</p> <p>Through this, the soul ascends far higher, due to the principle of the advantage of light from the darkness — specifically from the supernal darkness, as it says (Tehillim 18:12), “He made darkness His hiding place.”</p> <p>This is the level of the supernal Chashmal, mentioned earlier, from which the essence of light itself is revealed — called “taharah ila’ah” (supernal purity).</p>	<p>והיינו — כאשר הנשמה ד"ישראל לי ראש", בגוף, תבוא לבחינת התשובה, בלב נשבר בגשמיות דוקא — שמחמת זה תעלה למעלה הרבה יותר. והוא מטעם יתרון האור מן החושך העליון — (דכתיב: ישת חושך סתרו), בבחינת חשמל העליון הנ"ל — שמזה יאיר 'עצמות המאיר, שנקרא טהור עילאה כו</p>
<p>This level is higher than the holiness of the tzaddikim — which comes through refinement via or yashar, because or chozer returns to its original source — meaning, to the very beginning of G-d's infinite essence.</p> <p>This is the explanation of the statement: “Better one hour of teshuvah and good deeds in this world...” — for the teshuvah of nefesh of Asiyah, as discussed, through or chozer, is prior to maasim tovim, and it shines with a great additional light, as explained above.</p>	<p>שהיא למעלה מבחינת הקדושה דצדיקים, שהיא בירור דאור ישר הנ"ל — משום דבחינת אור חוזר חוזר לקדמותו ממש. והיינו דאמר: דיפה שעה אחת כו' — דתשובה דנפש דעשי', בבחינת אור חוזר, כנ"ל — היא הקודמת למעשים טובים, להאיר בתוספת אור גדול, כנ"ל</p>
<p>Therefore, it is automatically understood that teshuvah and good deeds in this world are greater than the life of the World to Come, which is only the ascent of the souls of the tzaddikim through the reward of mitzvos, as is well known.</p> <p>This is the meaning of the verse (Tehillim 126:6), “He goes and weeps, carrying the seed...” — referring to the Or Zarua Latzaddik — the souls of tzaddikim being planted below in bodies, so that this sowing can result in reaping.</p>	<p>וע"כ ממילא מובן, שהתשובה ומעשים טובים בעוה"ז, יותר גדול מחיי העוה"ב — שהוא רק עילוי הנשמות דצדיקים על ידי שכר המצוות, כידוע. וזהו — שהושפל אור הזרוע לצדיק, שהן נשמות הצדיקים, למטה בגופים — שזריעה זאת היא בשביל הקצירה, כמו שכתוב: הלך ילך ובכה, נושא משך הזרע, ואחר 'כך: בא יבוא ברינה כו</p>
<p>These are the refinements of or chozer — achieved through teshuvah and good deeds in this world — which allow the soul to ascend higher than its source in the original Divine thought, to the level of complete unification with the “body” of the King — meaning the inner essence of the Ein Sof, which is higher than Divine thought itself.</p> <p>As it says (Hoshea 10:12), “Sow for yourselves with righteousness” — i.e., with mitzvos — and “reap according to divine kindness.”</p>	<p>שהן הברורים דאור חוזר, שעל ידי תשובה ומעשים טובים בעוה"ז — לעלות למעלה ממקור חוצבם, במחשבה, שהוא בחינת העליה לאשתאבא בגופא דמלכא, בפנימיות ועצמות אין סוף ברוך הוא, שלמעלה מן המחשבה כו'. זרעו לכם לצדקה — שהן 'המצוות, וקצרו לפי חסד העליון כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיך ישראל תקפ"ו-1826

<p>And this is what is meant by the statement: "Mashiach will come to bring the tzaddikim to teshuvah."</p> <p>Similarly, it is said that Moshe only attained teshuvah right before his death — for this same reason — and this is understood.</p>	<p>וזהו: דמשיח אתא לאתבא צדיקיא בתשובתא. (וכן אמרו: דמשה לא זכה לתשובה אלא קודם מותו — מטעם זה.) וד"ל</p>
(כה)	
<p>And behold, the main aspect of teshuvah below is simply the uprooting of the foreign will — which had already become attached there.</p> <p>To uproot this foreign desire from the heart completely, it must be through bitterness, where the person's soul is extremely embittered over it, as is known.</p> <p>This can occur only through the power of "Yisrael li rosh", which had arisen in the Divine thought and was cast down so low into the evil of Nogah.</p>	<p>והנה עיקר התשובה למטה — הוא רק עקירת הרצון הזר, שכבר נתקשר שם — יעקור רצון זר זה בלב לגמרי, הוא ע"י המרירות, שנתמרמר נפשו מזה מאוד, כידוע. והוא דוקא ע"י "ישראל לי ראש", שעלה במחשבה, והושפל כל כך למטה, ברע דנוגה.</p>
<p>Then, through this bitterness, and the broken heart, he reaches a state of teshuvah, removing the foreign will entirely from that evil matter, as above.</p> <p>And through this awakening from below, of the Jew — who is "adam," resembling the Supernal" — this evokes an awakening from above, such that even the inner Divine will is retracted, and no longer descends into the external will, which would flow into the heichalos of kelipah nogah.</p>	<p>יבא לבחינת תשובה, במרירות בלב נשבר, לסלק הרצון הזר מאותו דבר הרע לגמרי, כנ"ל. אז ע"י אתערותא דלתתא דישאל, זה שנקרא נקי אדם אדמה לעליון כו', מעורר אתערותא דלעילא — באופן זה ג"כ: לסלק פנימיות רצון העליון, שלא יאיר ויומשך למטה, לחיצוניות הרצון, שמשפיע גם להיכלות 'דקליפה נוגה כו</p>
<p>For due to the shattering of the vessels, the Divine will had descended from its innerness to externality, until it descended so low, even to Nogah, which is the meaning of the exile of the Shechinah.</p> <p>But since it fell so far due to the shattering, into darkness and concealment of levels, it must be that its source is higher — for whatever is higher, falls lower.</p>	<p>אשר מחמת שבירת הכלים, ירד האור דרצון העליון, מפנימיות לחיצוניות כו', עד שירד למטה כל כך, גם לעשיה דנוגה — שזהו ענין גלות השכינה. (ומאחר שנפל בשבירה למטה מטה כל כך, בחושך והסתרה המדריגות — מוכרח לומר ששרשו עליון יותר. שכל עליון יותר, נפילתו למטה יותר</p>
<p>This is the level of the supernal Chashmal, and thus, that Divine will which fell into the seventy ministers of Nogah, and descended so low — its root is in the hidden darkness, His concealment, which is higher than the revealed light.</p> <p>And through the removal of this will by a Jew's teshuvah — that is, uprooting his own will, as discussed — this causes above the</p>	<p>והוא בחינת חשמל העליון כו'. וא"כ — אותו רצון העליון, שירד לע' שרים דנוגה, שנפל למטה כל כך — שרשו בהעלם וחושך סתרו, שלמעלה מן האור כו'. ובסילוק רצון דישאל, ע"י תשובה, שהוא עקירת הרצון, כנ"ל — יהיה ג"כ למעלה, החזרת פנימיות רצון העליון, שלא ירד עוד למטה בנוגה</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

retraction of the inner Divine will, so that it no longer descends into Nogah.	
(This is like what happened at Matan Torah, when a hatred was inserted toward the nations, as it says, “Esav I hated” — the overpowering of the Divine will over its descent.) For through the bitterness and broken heart of teshuvah, the darkness is transformed into light below — and so too above, this causes the advantage of light emerging from the supernal darkness.	להיות: את עשו שנאתי, כמו במתן תורה, שירדה) שנאה לאומות העולם) — שהוא הגברת רצון העליון מנפילתו למטה כו'. והוא מטעם שע"י התשובה דמירות בלב נשבר, נהפך החושך לאור למטה, וכך יהי' למעלה, שיהי' יתרון האור מן החושך העליון.
That is, the inner Divine will rises up from the external will — which had fallen into Nogah — and since its source is higher than light, it now causes a great illumination in the Or Zarua Latzaddik, all the way from the origin of all beginnings. As it says (Yeshayahu 9:1), “The people walking in darkness have seen a great light” — for they turned darkness into light through teshuvah. As the Sages said, “Tov me’od (very good) — this refers to death,” meaning when evil is turned into life.	והוא — כאשר יעלה פנימיות רצון העליון, מן החיצוניות דרצון, שנפל למטה בעשיה של נוגה, ששרשו עליון ביותר, מטעם הנ"ל — עד שמחמת זה יאיר אור גדול, באור הזרוע לצדיק כו', מריש כל רישין. וכמו שכתוב: העם ההולכים בחושך, והפכו החושך לאור, ע"י התשובה הנ"ל, ראו אור גדול. (וכמו שכתוב בז"ל: טוב מאוד — זה מיתה, כשנהפך לחיים).
And similarly, all the types of teshuvah mentioned above, cause an elevation and raising of the inner Divine light — which had descended — to ascend even higher than it originally was, for or chozer returns to its origin completely, as discussed.	ועד"ז כל מיני תשובה הנ"ל, מעלים ומגביהים לאור העליון הפנימיות שירד למטה — להיות עולה במעלה ומדריגה, גם מכמו שהי' תחילה, כי בחינת אור חוזר. חוזר לקדמותו ממש, כנ"ל.
And this is the idea of the descent mentioned earlier — that it is for the sake of ascent — to elevate and raise up even higher, to a level of Divine will greater than it originally was, but only through the teshuvah of Yisrael, who removes and elevates that will he had for evil in Nogah. This elevation ascends in or chozer far beyond the original root of that will — and this is understood.	וזהו ענין הירידה הנ"ל, שהיא לצורך עלי' — שהיא להגביה ולהעלות, גם למעלה, לבחינת רצון העליון, יותר מכמו שהיתה תחלה — כמו שהוא למטה ע"י תשובה דוקא דישראל, שמסלק ומגביה הרצון זה — שהיה לו ברע דנוגה — שעלי' זאת עולה בבחינת אור חוזר, למעלה הרבה משרש אותו הרצון כו'. וד"ל.
(And this is why Mashiach will cause tzaddikim to do teshuvah, for only teshuvah with tzaddikim — meaning together with maasim tovim — reaches such a height in the Essence, whereas teshuvah without tzaddikim — meaning without maasim tovim — only rises back to its source in Tohu, as will be explained shortly — and this is understood.)	וע"כ משיח יעשה לצדיקים בעשיית תשובה. אבל) תשובה בלא צדיקים — שהוא תשובה בלא מעשים טובים — אינו עולה כל כך בעצמות, רק לשרשם (בבחינת התווה בלבד, כמשי"ת בסמוך. וד"ל)

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

(כו)	
<p>And this is the meaning of the verse (Bereishis 27:36), “And he has supplanted me (וַיַּעֲבֹדֵנִי) these two times: he took my birthright, and now he has taken my blessing.”</p> <p>As explained above, the soul of “Yisrael li rosh” — through teshuvah with a broken heart specifically — ascends higher than its source, as previously stated.</p>	<p>וזהו: וַיַּעֲבֹדֵנִי זֶה פְּעָמִים — אֶת בְּכֹרְתִי לָקַח, וְעַתָּה לָקַח בְּרִכְתִּי כו'. דהנה מבואר למעלה — ש**"ישראל לי ראש**", מחמת תשובה בלב נשבר דוקא, עולה למעלה ממקור חוצבה, כנ"ל</p>
<p>This is the meaning of “he took my birthright” — because the name Yaakov is associated with trickery, as it says (Hoshea 12:4), “In the womb he grasped his brother’s heel,” and (Bereishis 25:26), “His hand was grasping the heel of Esav.”</p> <p>The idea is that the refinement of the Tree of Knowledge of Good and Evil, through the Jewish people whose source is in the realm of Tikkun, must come specifically through deception and strategy.</p>	<p>וזהו: אֶת בְּכֹרְתִי לָקַח כו' — להיות ששם יעקב הוא ע"ש המרמה, שנקרא עֲבָדָה, וכמו שכתוב: בְּבֶטֶן יַעֲקֹב אֶת אָחִיו, ולכך קרא שמו יעקב. וכמו שנאמר: וַיֵּדֹ אֶל־אֶחָיו בְּעֵקֶב עָשָׂו כו</p>
<p>Just as we see with every Jew: even if he labors all day long, with heart and soul, in bodily needs like food, drink, and seeking sustenance — seemingly identical to the lives of the nations — still, hidden in his heart and soul is the awareness that all of it is so that he may be able to serve Hashem with his body.</p>	<p>והעניין הוא — דבחינת הבידורים דעץ הדעת טוב ורע, על ידי נש"י ששרשם בבחינת התיקון — הוא בא על ידי מרמה וערמה דוקא. וכמו שאנחנו רואים בכל איש ישראל — שגם כשעבודתו כל היום בלב ונפש בצרכי גופו, כמו במאכל ובמשתה, ושאר צרכיו, ובחיפוש הפרנסה, למצוא טרף לנפשו, בשווה ממש — 'עם אומות העולם, לחיות כחיי הגוים כו</p>
<p>עכ"ז יש בהעלם בלבו ונפשו, שכל עיקר הכוונה היא, כדי שיוכל להיות עובד ה' בגופו, ויתן צדקה מיגיע כפיו, ויגדל בניו לתלמוד תורה כו'.</p>	
<p>This becomes fully revealed at the right moment, such as during prayer, when the heart is opened — even though throughout the day, it was extremely concealed.</p> <p>So even though he may appear, externally, to be just like Esav, in all his ways — in truth, he is not. For the inner intention of Yaakov, in all his actions, is for Hashem alone.</p>	<p>שזהו הבא בגילוי גמור בנפשו ובלבו בעת הכושר, כמו בתפילה שבלב, רק כל היום מוסתר הוא מאוד. ונמצא — שגם שנדמה לעין הרואה כעשו ממש, בכל דרכיו — ובאמת אינו כן, שעיקר המכוון הפנימיות דיעקב בכל דרכיו, הוא לה' לבד</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו-1826

<p>For even when he eats just like Esav, he bentches with intent to Hashem, as it says (Devarim 8:10), “And you shall eat and be satisfied, and bless Hashem...”</p> <p>He also davens with kavannah and inner desire, drawn from the food he ate — which becomes blood in the left chamber of the heart, and from there, he is aroused with fiery enthusiasm to Hashem.</p> <p>This causes all the good aspects to ascend to Hashem like a korban (sacrifice).</p>	<p>שהרי גם כשאוכל כעשו ממש, מברך ברכת המזון בכוונה לה' באמת, כמו שנאמר: ואכלת ושבעת כו', שמברך לשם ה' ממש. וכן מתפלל בכוונה ורעותא דליבא, מכח האכילה שאכל, שנהפך לדם בחלל השמאלי, ומתפעל בהתלהבות לב בשר לה' כו'. הרי 'עולה כל בחינת הטוב לה' ממש, כקרבן כו'.</p>
<p>Similarly, when he gives tzedakah from his earnings — even though his whole heart was bound up with the business and physical matters of life — still, that tzedakah ascends to Hashem, as it says (Yeshayahu 58:8), “Your righteousness will go before you.”</p> <p>So too with all the mitzvos he performs — even though they involve material actions, such as tefillin, Shabbos observance, or Torah study — they are all manifestations of the Divine will, revealed specifically through physicality, as is known.</p>	<p>וכן הצדקה מיגיע כפיו — שאעפ"י שנתקשר בכל לבו במו"מ, לצרכי חיי גופו בגשמיות — עולה צדקה זו לה' ממש, כמו שכתוב: והלך לפניך צדקך כו'. וכך בכל המצות שעושה בדברים גשמיים: כמו תפילין, ושמירת שבת ממלאכה גשמית, וכן מצות תלמוד תורה, שמדבר דבר ה' בהבל פיו הגשמי וכו"ג — כל גילוי רצון העליון במצות מעשיות — בגשמיות דוקא, כידוע.</p>
(כו)	
<p>However, all of this operates only in a state of concealment — and this is like the idea of deception and cunning, similar to how tricksters first behave according to the will of their opponent, gaining their trust, and only afterwards, their true inner intention prevails exactly as they had originally planned.</p> <p>So too with Yaakov's inner intent — in moments of revelation, like in prayer, it becomes clear that “Yaakov is the rope of His inheritance”, a true portion of Hashem Himself.</p> <p>But throughout the day, he is cloaked in concealment, appearing as its opposite — by dressing in Esav's garments and engaging in the matters of this world, to the point that he seems entirely like Esav.</p>	<p>רק שכל זה הוא בבחינת ההעלם בלבד, וזהו כענין מרמה וערמה, כדרך הרמאים — שהולכים תחילה כפי רצון המנגד, וגונב לבו, ואח"כ לנקודת הענין — נשאר כרצונו דוקא כמו שחשב. וכך בנקודת המכוון והרצון הפנימי, כמו בתפילה — הרי: יעקב חבל נחלתו דוקא, חלק ה' ממש. וכל היום — הרי הוא מלוכש בהעלם, בהיפוכו — שזהו מה שבא להתלבש בלבושי עשו, בכל עניני עוה"ז, עד שנדמה כעשו ממש.</p>
<p>But in truth, he is not like Esav at all — because Esav's true intent is the materiality itself: the pleasures of the world, the craving for wealth, and all bodily desires, which he seeks to enjoy for their own sake, because that is his essential portion and destiny.</p>	<p>ובאמת אינו כעשו ממש — דעיקר כוונת עשו הוא רק גופו של דבר הגשמיות, בתענוגי עוה"ז, וחמדת ממון, וכל תאוות גופניות — להתעדן בו מצד העצם, כי זהו חלקו וגורלו בעצם שרשו. ע"כ אין לו בזה שום כוונה אחרת כלל, כי אין לו זולת זה שום דבר, כוונה ורצון כו'.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

<p>He has no other inner purpose — his will and intention are fully bound up with these worldly pleasures, because he has nothing else.</p>	
<p>But this is not the portion of Yaakov — because in truth, due to Yaakov's root above, where "Hashem is his portion", as it says (Devarim 32:9), "Yaakov is the rope of His inheritance", Yaakov has no share in the matters of this world at all. His only share is Hashem, and that is what is meant by "Yaakov, the rope of His inheritance."</p>	<p>אבל לא באלה חלק יעקב. כי באמת — מצד שרש יעקב למעלה, שחלק ה' עמו, יעקב חבל נחלתו כו' — אין ליעקב חלק בעניני עוה"ז כלל, רק ה' הוא חלקו וגורלו. ונקרא: יעקב חבל נחלתו בלבד</p>
<p>The only reason Yaakov was lowered into this world, to become clothed in Esav's garments, is to refine the good from within the evil, as explained earlier. But this refinement must be accomplished through cunning and deception — he acts as if he were Esav, while his inner purpose is not the physical pleasure or the stress of business and wealth for their own sake, but only for the sake of Hashem — and this is understood.</p>	<p>רק שהושפל יעקב למטה, להתלבש בלבושי עשו — והוא רק כדי לברר בחינת הטוב שברע, כנ"ל. אך בירור זה הוא בערמה ומרמה — שעושה את עצמו כעשו, ותוכו וכוונתו — אינו בגוף העונג הגשמיים דעוה"ז, או טרדת המו"מ להשיג הון כו' מצד עצמו, רק לה' לבדו כו'. וד"ל</p>
<p>And this is what is meant by (Bereishis 27:19), "I am your brother Esav, in cunning" — that even though Yaakov and Esav may do the same external acts, their inner intentions are completely different. Yaakov's inner intent is for Hashem — all his earthly actions, during his fleeting days, are only to extract good from evil, in order to raise it to Hashem through prayer, teshuvah, and Torah and mitzvos.</p>	<p>וזהו שאמר: אחיו אנכי ברמאות — דאעפ"י שיעקב ועשו עושים מעשה אחד, אין תוכן כוונת שניהם שוה. זה — תוך פנימיות כוונתו לה' — שכל מעשיו בעוה"ז, בימי חיי הבלו, רק לברר הטוב מן הרע, להגיע מזה העלאות לה' אחד, בעבודה שבלב, בתפילה ותשובה ותורה ומצוות</p>
<p>As for the physical act itself, in the affairs of this world — he has no genuine desire for it; he does it only out of necessity. This is the entire depth of his inner being — while Esav seeks his own pleasure, because that is truly his lot and essence, as explained above.</p>	<p>וגופו של דבר, בעניני עוה"ז — אינו לרצון אמיתי לו, כי אם בהכרח כו'. וזה תוך כל פנימיות עצמותו — רק להנאת עצמו, מצד שזהו חלקו וגורלו בעצם, כנ"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֶהְיֶה יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיהָ יִשְׂרָאֵל תִּקְפֹּי-ו- 1826

<p>And therefore, the fact that Yaakov was brought down to become clothed in worldly garments, which are the portion of Esav — this is all done through cunning and deceit, to appear externally like Esav, so he can refine from him the good, which is his inner intent for Hashem.</p> <p>This concealment is what makes it “arumah” (clever/cunning) — for anything hidden is called “arumah.”</p> <p>(As it says in Mishlei 8:12), “I, wisdom, dwell with arumah” — wisdom is the revelation of true light, but arumah is what conceals and hides that light, keeping it covered.)</p>	<p>וא"כ — מה שהושפל יעקב, להיות מתלבש בלבושי עניי עוה"ז, שהיא חלקו של עשו — הוא ברמאות ומרמה, להדמות במעשה עשו, ולהיות מברר ממנו בחינת הטוב, שהוא הכוונה הטובה לה' — שזהו בהעלם. וכל דבר שהוא בהעלם — נקרא ערמה. (וכמו: אני חכמה שכנתי ערמה — שחכמה הוא רק גילוי אור האמת לאמיתו, וערמה הוא — אשר מעלים). (ומסתיר אור האמת, שיהיה בהעלם דוקא).</p>
(כח)	
<p>And this is the meaning of “וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַּעַמִּים” — he has supplanted me these two times” (Bereishis 27:36).</p> <p>For the very name “Yaakov” was originally given because “in the womb he grasped his brother’s heel”, as it says (Bereishis 25:26), “And his hand was grasping Esav’s heel.”</p>	<p>וזוהו: וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַּעַמִּים, דהנה קריאת שם יעקב בעצם היה מחמת ש"בבטן עקב את אחיו", כמו שכתוב: וידו אֶחָזֵת פֶּעֶקֶב עֵשָׂו כו</p>
<p>And this refers to the level of simple teshuvah, with a broken heart in physicality, which is about refining the good from absolute evil, as explained above.</p> <p>This is the level of refinements in the state of katnus (smallness), which corresponds to lower teshuvah (תשובת תתאה), specifically the level of nefesh of Asiyah, mentioned earlier.</p>	<p>וזוהו ענין התשובה פשוטה בלב נשבר בגשמיות, שהוא לברר הטוב מן הרע גמור, כנ"ל. והוא ענין הברורים דבחינת הקטנות, שבבחינת תשובת תתאה, שבחינת נפש דעשי, הנ"ל</p>
<p>This is the refinement in the state of pregnancy (ibur) — like a fetus being refined in its mother’s womb — which is the meaning of “in the womb he grasped his brother’s heel,” and “his hand was grasping...”</p>	<p>שהיא בחינת הברור דבחינת עיבור, כוולד המתברר בבטן אמו. והיינו: בבטן עקב את אחיו כו', שידו אֶחָזֵת כו'.</p>
<p>And this includes the entire concept of refinements during exile, which are called “pregnancy,” as is known regarding the verse (Yeshayahu 26:17), “Even when You are angry with them, You are like a pregnant woman” — meaning a state of pressure and constriction, especially the strain of livelihood, which confuses the mind and heart, until in all his actions he seems like Esav.</p>	<p>והן כל ענין הברורים דגלויות, שנקרא עיבור, כידוע בענין המאמר: "אפילו בשעה שאתה מתמלא עליהם עברה — כאשה עוברה" כו'. והוא ענין תכלית דוחק ולחץ הפרנסה, שמבלבל המוח והלב כו', עד שנדמה 'בכל מעשיו כעשו כו'.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אֱהֲלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקַּפ"ו- 1826

Yet despite all this, they do teshuvah with a broken heart, and (Tehillim 107:6) “They cry out to Hashem in their distress”, and the good within them is elevated through prayer and mitzvos, etc. This is the meaning of “his hand (yad), the yud of chochmah (wisdom), grasped the heel of Esav” — even in absolute evil, he extracts the good and transforms darkness into light through true teshuvah, as explained above.	ועכ"ז — עושין תשובה בלב נשבר, ויצעקו אל ה' בצר להם כו', ומתברר ועולה הטוב מהם בתפילה ותורה ומצוות כו'. וזהו: וידו — יו"ד דחכמה, דתורה ומצוות בפועל ממש — אוחזת בעקב עשו, גם ברע גמור דקליפות, להוציא מהם הטוב, ולהפוך חשוכא לנהורא, ע"י תשובה אמיתית, כנ"ל
And this is the root and source of the inner teshuvah of “Yisrael li rosh” — and this is understood.	וזהו שרש ומקור לתשובה הפנימית ד***"ישראל לי ראש"*** כו'. וד"ל
(כט)	
However, the verse “וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַּעַמִּים — he has supplanted me these two times” (Bereishis 27:36) does not refer to what happened in the womb, when he grasped the heel — but rather, to the fact that he took my birthright and my blessing, etc.	אך הנה מה שכתוב: וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַּעַמִּים — לא קאי על מה שבבטן עקבו, אלא על מה שלקח בכורתו וברכתו כו'.
The idea is, as is known, regarding the concept of the birthright (bechorah) — that in truth, Yaakov is the firstborn from the father, since he was from the first drop, only that he emerged second. This is like the analogy of a sealed tube: that which enters first, exits last. Whereas from the mother's perspective, Esav was the firstborn, since he exited first, as it says (Bereishis 25:25), “And the first came out ruddy...”	והעניין הוא — כידוע בענין הבכורה — שבאמת יעקב הוא הבכור מצד האב, שמטפה ראשונה היה, רק שיצא אחרון. כמשל השפופרת סתומה מצד אחד, שהנכנס ראשון יוצא אחרון כו'. ומצד האם, היה עשו הבכור, שיצא ראשון, כמו שכתוב: ויצא הראשון 'אדמוני כו'.
(And in the future, the firstborn will be Kohanim, as there will be an elevation of the firstborn of Yosef, who is firstborn from the mother's side, because “Eishes chayil atares ba'lah” (Mishlei 12:4), as explained elsewhere. And even Esav will undergo a refinement, as mentioned above, through the advantage of light from darkness, as will be explained.)	ולעתיד לבוא, שיהיה הבכורה לכהנים, כמו שיתעלה בכור דיוסף, שמצד האם, כי: אשת חיל עטרת בעלה, כמו שכתוב במ"א. גם יהיה לעשו בירור, כנ"ל — (ביתרון האור כו', כמשי"ת
The root of the matter is that Yisrael arose in thought — meaning, in the innermost, essential aspect of the Infinite One, as it says (Devarim 32:9), “For Hashem's portion is His people; Yaakov is the lot of His inheritance.” This is the level of the first light before the first tzimtzum, which is called “darkness is His hiding place” (Tehillim 18:12).	ושרש הענין הוא — שישראל עלה במחשבה, היינו בבחינת פנימיות ועצמיות דאין סוף ברוך הוא ממש, כמו שכתוב: כי חלק הוי' עמו, יעקב חבל נחלתו כו'. והוא בחינת האור הראשון שלפני הצמצום הראשון, 'שנקרא: "חשך סתרו" כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>After that came the first tzimtzum, which is called the circle and the darkness — and that precedes the revealed light that follows, such as kav and chut, etc.</p> <p>This tzimtzum is also the level of Tohu, which precedes Tikkun, as it says (Bereishis 36:31), “These are the kings who reigned in the land of Edom...”, as is known.</p>	<p>ואח"כ נעשה הצמצום הראשון, שנקרא: מקיף ופנימי, וחשך כו', והוא הקודם לאור הבא בגילוי, בקו וחוט כו'. והוא גם כן בחינת התהו, שקדם לתיקון, כמו שכתוב: ואלה המלכים... כו', כידוע.</p>
<p>And below, this is like the concept that the shell precedes the fruit, which is because its root is in Tohu, which precedes Tikkun, and in the darkness and contraction that precede light.</p> <p>This is as it says (Chagigah 12a): “Like the creation of the world: first there was darkness, and then light.”</p>	<p>ולמטה — הוא מה שקליפה קדמה לפרי, כו'. וזהו מצד שרשו בתהו, שקדם לתיקון, והחשך והצמצום שקדם לאור, וכמו שכתוב: כברייתו של עולם — ברישא חשוכא והדר נהורא.</p>
<p>(And this is what Rav Zeira asked Rav Yirmiyah: “Why do goats walk first?” (Bechoros 6b) — that refers to the nations of the world, such as Esav, the man of the field.</p> <p>And afterwards come sheep, which represent the holy flock, i.e., Yaakov.</p> <p>And he answered: “Like the creation of the world: first darkness, then light.”)</p>	<p>וזהו ששאל רבי זירא לרבי ירמיה: "מ"ט עיזי מסגי) ברישא?" — שהן אומות העולם, דעשו איש שעיר. והדר אימרי — שהן צאן קדשים דיעקב. וכמו שכתוב: יעקב לעשו: יעבר נא אדוני כו'. והשיבו: כברייתו של (עולם כו'.</p>
(ל)	
<p>And this is the meaning of the statement (Bereishis 27:19): “I am Yaakov, Esav is your firstborn.”</p> <p>The part “I am your firstborn” was true — in regard to the father, as mentioned earlier.</p> <p>But the phrase “Esav is your firstborn” refers to the fact that Yaakov dressed in the garments of Esav, in order to bring about the refinement of Esav, which is the level of Kelipas Nogah in Asiyah — that fell through the Shviras HaKeilim from the level of Tohu.</p>	<p>וזהו שאמר: יעקב אנכי, עשו בכורך. ומה שאמר: "בכורך" — אמת היה, מצד האב, כנ"ל. אך מה שאמר: "עשו בכורך" — היינו מצד שנתלבש בלבוש עשו, כדי שיהיה בירור דעשו, הוא קליפת נוגה דעש'י, שנפל בשבירת הכלים, מבחינת התהו.</p>
<p>And this can be achieved only through Yaakov, specifically through his teshuvah and good deeds, and his Torah and mitzvos — not through Esav himself.</p> <p>For there cannot be an elevation for Esav as he is in his root in the holy gevuros — the level of Tohu — through the blessings of Yitzchak alone. Without Yaakov, he would not be able to stand before that level at all, because the source of Esav is in the darkness that precedes light.</p>	<p>ע"י יעקב דוקא, שהוא ע"י תשובה ומעשים טובים, ותורה ומצוות דיעקב דוקא — ולא תהיה עלי' לעשו, כמו שהוא בשרשו בגבורות דקדושה, דבחינת התהו, ע"י ברכות יצחק — שלא היתה ליעקב תקומה מפניו כלל, להיות שרש עשו בבחינת החושך שקדם לאור כו'.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

That would be only through teshuvah alone, without mitzvos at all — like a convert or the teshuvah of the Raavad, and similar cases, as explained elsewhere. This is why the expression is carefully phrased: “teshuvah and good deeds”, and not teshuvah without good deeds.	והיינו ע"י תשובה לבדה, בלא תורה ומצוות כלל, כגר המתגייר, וכתשובה דרע"ב"ד, וכהאי גוונא, כמו שכתוב במקום אחר. וזהו שדקדק לומר: תשובה ומעשים טובים, ולא תשובה בלא מעשים טובים.
(Proof of this is from the people of Nineveh, who did teshuvah — and there was a great accusation against Israel as a result, and that is why Yonah fled, as explained.)	וראיה מאנשי נינוה, שעשו תשובה, והיה קטרוג גדול ('על ישראל כו', ולזה ברח יונה כו).
The reason Yaakov is capable of refining Esav — by dressing in the “precious garments of Esav”, which are the garments of Kelipas Nogah, whose root is in the supernal Chashmal — is because his source is in the inner and essential light of the Ein Sof, which is called “a portion of Hashem Himself” (i.e., Torah and mitzvos), and which precedes the first tzimtzum and darkness, as explained earlier.	ומה שיש ביכולת יעקב לברר את עשו, בהתלבשות בבגדי עשו החמודות, שהן לבושים דקליפת נוגה, ששרשם בחשמל העליון כו', הוא מצד שרשו באור פנימי ועצמי דאין סוף, שנקרא: חלק ה' ממש (שהן התורה והמצוות), שקדם לחושך ולצמצום הראשון, כנ"ל.
And this is the meaning of “he took my birthright” — for although Esav is the firstborn below, because the kelipah precedes the fruit, and Esav's root is in Tohu, which precedes Tikkun, and therefore he emerged first — nevertheless, Yaakov took the birthright even below, through the power of chochmah in Torah and mitzvos.	וזהו: את בכורתי לקח כו'. דהנה, הגם שעשו הוא הבכור למטה, להיות שקליפה קדמה לפרי, מצד שרשו בתוהו, שקדם לתיקון, כנ"ל, וע"כ יצא ראשון כו'. אבל יעקב לקח את בכורתו גם למטה, והוא ע"י בחינת החכמה, שבתורה ומצוות.
And through the power of ko'ach mah in the divine soul, he refines the good from the evil in Kelipas Nogah — because only through chochmah can refinement occur, and chochmah is called “the beginning”, as it says (Yirmiyahu 2:3), “Israel is holy to Hashem, the first of His produce.”	וע"י בחינת כח מה, שבנשמה האלקית — מברר את הטוב מן הרע דקליפת נוגה, משום דבחכמה אתברירו דוקא. והחכמה נקראת ראשית, כמו שכתוב: קדש 'ישראל לה' ראשית תבואתה כו
(Since Yaakov's source is in the essence of the Ein Sof, before the first tzimtzum — therefore, Esav can only be refined through Yaakov, even below, as explained.)	והוא מצד שרשו בעצמיות אור אין סוף, שלפני הצמצום הראשון, ע"כ אין בירור לעשו, אלא ע"י (יעקב דוקא, גם למטה, כנ"ל).
This happens through the level of teshuvah related to ruach of Yetzirah, mentioned earlier — when the person has an intellectual experience of awe and love of G-d, which affects even the physical heart, leading to broken-heartedness, kabolat ol, love, and divine will, as explained above.	והיינו ע"י בחינת התשובה, דבחינת רוח דיצירה, הנ"ל — שע"י התפעלות אלקות בדחילו ורחימו שכליים, יפעל התפעלות אלקות גם בלב החומרי כו'. להיות שור מרע בתשובה פנימית, בלב נשבר, ובקבלת עול, באהבה ורצון כו', כנ"ל.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל תקפ"ו-1826

And through this bitterness, he removes and burns away the foreign will embedded in Kelipas Nogah — even in permissible desires — and even when he sometimes falls, he still does teshuvah with sincerity.	וע"י המרירות, מסלק ומבער הרצון הזר, שבקליפת נוגה, גם בתאוות היתר כו'. וגם כשנופל לפרקים — עושה תשובה באמת.
This is the meaning of “he took my birthright” — because through this, there is an awakening from above to remove the Divine will that had shone in the external realms (i.e., the first tzimtzum), and to elevate it into the inner essence of Divine will, which belongs to Israel alone — through his effort to raise and redeem that fallen desire.	וזהו: את בכורתי לקח — מפני שיהיה על ידי זה אתערותא דלעילא, לסלק רצון העליון, שהיה מאיר בחיצוניות, שהוא הצמצום הראשון, ועולה למעלה בעצמות פנימיות הרצון, שהוא לישראל לבד, ע"י שמסלק ומגביה הרצון מקליפת נוגה, שנפל בו רצון העליון — בדרך ירידה והשפלה.
And this is how Yaakov took from Esav the level of “reishis” (beginning) — the firstborn dimension hidden within the pleasures of this world, which fell in the shattering of the vessels to the lowest places, but originally existed in the primordial source, as explained. This was done through cunning and strategy, as explained above — and this is understood.	וזהו — שלקח יעקב מעשו את בחינת הראשית דבכורה, דעשו — שיש בהעלם בתענוגי עוה"ז, שנפל בשבירת הכלים, כל כך למטה, אשר היה בשרשו הראשון, כנ"ל. וזהו ע"י מרמה וערמה, כנ"ל. וד"ל.
(לא)	
And this is the meaning of the phrase (Bereishis 27:36), “And now he has taken my blessing” — referring to the fact that Yaakov dressed in the garments of Esav and received the blessings from Yitzchak. This occurred through the level of inner teshuvah, specifically the level of neshamah of Beri'ah, mentioned earlier — which is the level of love of Hashem in pleasure (ahavah b'taanugim), to delight in Hashem even in the fleshly physical heart, like the soul itself.	וזהו מה שאמר: ועתה לקח ברכתי — שהוא מה שנתלבש יעקב בביגדי עשו, ולקח הברכות מיצחק. הנה זה — על ידי בחינת תשובה הפנימיות, דבחינת נשמה דבריאה, הנ"ל — שהוא בחינת אהבה רבה בתענוגים, להתענג על ה' גם בלב בשר החמורי, כמו בנשמה.
And to become utterly disgusted with evil, with a broken heart, such that the physical bodily pleasure becomes uplifted into a state of divine pleasure itself, just like it will be in the future, as explained earlier regarding the Lechem Hapanim (the Showbread), and as previously stated. This is the concept of the blessings that Yaakov received from Yitzchak — “from the dew of the supernal heavens and from the	ולזהויות מואס ברע בתכלת, לב נשבר כו', שנתעלה הענג הגשמי הגופני להיות בבחינת ענג העליון ממש, כמו לעתיד לבא. וכנזכר לעיל בלחם הפנים, וכמו שנאמר למעלה — הרי זה ענג הברכות שקבל יעקב מיצחק: מטל השמים העליונים, ומשמני הארץ העליונה — שיבואו למעלה למטה, בהגשמה, בלי פירוד כלל.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

<p>fat of the supernal earth," that they should descend from above to below in physicality, without separation at all.</p>	
<p>And although Yaakov's portion is solely in Hashem, as previously explained — and his root has no connection to physical pleasures of this world — nevertheless, through the refinement he performs when dressed in the precious garments of Esav, which are from the realm of Tohu, there comes the advantage of light from the supernal darkness.</p> <p>Through this, he is able to receive all the supernal pleasures that are within the dew of the supernal heavens, in a way that they descend into physicality — which was originally Esav's portion and blessing.</p>	<p>ואף על פי שאין חלקו של יעקב, אלא בה' לבדו, כנזכר לעיל — שאין שרש משם לתענוגי עולם הזה הגשמיים — אבל על ידי בחינת ברור שלו, בבגדי עשו החמודות, דבחינת התהו — שיהיה יתרון האור מן החשך העליון — הרי יוכלו לקבל כל התענוגים העליונים, שבטל השמים העליונים, לבוא למטה. בהנשמה — שזהו באמת חלקו של עשו וברכתו.</p>
<p>And this is the meaning of "And now he has taken my blessing as well" — through cunning and trickery, as it says (Bereishis 27:35), "Your brother came with cunning and took your blessing."</p> <p>And afterwards, when Yaakov wrestled with the angel, the guardian angel of Esav, he was called Yisrael li rosh, which is the refinement of Nogah of Atzilus — which is the realm of Atzilus itself, as is known.</p>	<p>וזהו שנאמר: ועתה גם ברכתי, בערמה ובמרמה, כמו שנאמר: בא אחיך במרמה כו'. ואחר כך — באשר נאבק עם המלאך, שרו של עשו, למעלה — נקרא "ישראל לי ראש", שהוא הברור דנגה דאצילות, שזהו בחי' האצילות ממש, כידוע.</p>
<p>And this is the meaning of (Bereishis 32:29) "For you have wrestled with Elokim" — referring to the contracting Divine Name, which is the level of the supernal Chashmal.</p> <p>And yet, the root of the name "Yisrael" and the success of Yaakov's twofold cunning — both in the birthright and the blessings — all stems from the refinement of katnus (smallness) in the embryonic state, as in "in the womb he grasped his brother's heel", as mentioned.</p>	<p>וזהו שנאמר: כי שרית עם אלקים — המצמצם, שהוא בחינת חשמל העליון. ועם כל זאת — שרש ענין "ישראל" הזה, ואשר הצליח ברמתו בפעמים, בבכורה ובברכות — הכל מקמת בחינת הברור דקטנות דעבור, שבכטן עקב את אחיו, כנ"ל.</p>
<p>And this is the level of simple teshuvah, to turn away from evil in action alone, as explained — which is the level of lower teshuvah of the nefesh of Asiyah that sins, etc., because "the end action was first in thought."</p> <p>This also explains how purity leads to holiness, as explained, and will be further clarified.</p>	<p>והוא בחינת התשובה הפשוטה, להיות סור מרע בפעל ממש כנזכר לעיל — שהוא בחינת תשובה תתאה, דנפש דעשיה, החוטאת כו'. משום ד"סוף מעשה במחשבה תחילה"*. וכנזכר לעיל — בענין "טהרה שמיאה לידי קדושה", וכמו שיתבאר. וד"ל.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

(לב)	
<p>And through all of the above, we can now understand the verse (Bamidbar 24:5): “How good are your tents, O Yaakov.”</p> <p>It is known that the Mishkan (Tabernacle) had two types of curtains:</p> <p>One set was the goat-hair curtains — “Yeri’os izim” — which formed the Ohel (tent) over the Mishkan, and they were specifically eleven curtains, because they came from the realm of birurim (refinements) of Kelipas Nogah, the realm of evil — from which the good is extracted through teshuvah of the nefesh of Asiyah, which is the level of Yaakov, as explained above.</p>	<p>ובכל זה יובן מה שנאמר: מה טובו אהליך יעקב. דהנה ידוע, דהיה במשכן שני מיני יריעות: א', יריעות עזים לאהל על המשכן, והן עשתי עשרה יריעות, להיות ששהן מבחינת הברורים דקליפת נוגה, דרע — שיוצא בחינת הטוב שבהם, על ידי התשובה דנפש דעשיה, ושהיא בחינת יעקב, כנזכר לעיל.</p>
<p>Therefore, they were specifically eleven curtains — corresponding to the eleven “curses” of the forces of impurity (Kelipah), which are “goats”, as it says (Bereishis 27:11), “And Esav my brother is a hairy man”.</p> <p>But the “goat hairs” of Esav were refined and transformed into curtains for the Tent (Ohel) — serving as an external protective surround, like a cover from heat and rain, similar to fruit peels, which protect the fruit, as explained earlier.</p>	<p>על כן היו עשתי עשרה דוקא — לנגד י"א ארורים דקליפה, שהן עזים, כמו שכתוב: ועשו אחי איש שער. ואף על פי כן — נתבררו בחינת שערות העזים דעשו, ונעשו לבחינת אהל על המשכן, שהוא מקיף היצוני — כמו שזמר מן החם והגשמים, כמו עלי הפרות שהם שומרים לפרות, כנזכר לעיל.</p>
<p>So too, the goat-hair curtains served as a protection against the outer forces and the prosecuting accusers.</p> <p>And this was precisely through lower teshuvah, the level of turning away from evil in actual deed — even though it is the lowest level, it comes from the fall of the 288 sparks (רפ"ח) into such lowly evil.</p>	<p>כך — יריעות העזים היו לשמירה מן החיצוניים, המקטרגים כו'. וזהו דוקא על ידי תשובה תמאה, שהיא סור מרע בפעל ממש לבד — אף על פי שהיא מדרגה תחתונה ביותר, אבל מצד נפילת רפ"ח נצוצין כו', כ"כ למטה ברע גמור.</p>
<p>This is because they come from a very high place — the level of Chashmal, of “He made darkness His hiding place” (Tehillim 18:12).</p> <p>And the advantage of light is specifically from supernal darkness, as explained above. Therefore, it comes about through the refinement of smallness (katnus), the level of ibbur (fetal state), which is precisely the heroic act — for “the beginning is wedged in the end and the end in the beginning,” as explained regarding how purity leads to holiness.</p>	<p>זהו מצד שבאים ממקום גבוה ביותר — שהוא בחינת חשמל, ד"שת חשך סתרו". שיתרון האור מן החשך העליון** דוקא, כנזכר לעיל. הרי הוא על ידי בחינת הברור דקטנות, דבחינת עיבור דוקא, שהיא גבורה אמתית, שנעוץ תחלתו בסופן, וסופן בתחלתו, כנזכר בטעם ענן הטהרה שמביאה לידי קדושה כו'. וד"ל.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהלֵיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקַּפ"ו- 1826

<p>And this is the meaning of “How good are your tents, O Yaakov” — that Bilam saw and grasped the greatness of the hidden good within the teshuvah of the soul of Yaakov, from which was made the tent over the Mishkan — a level of surrounding light even greater than the holy curtains.</p> <p>It surpasses even the reward of the World to Come, as explained above.</p>	<p>וְזֶהוּ: מַה טָּבוּ — פִּירוּשׁ: בִּלְעָם רָאָה וְהָשִׁיג, הַפְלִגַת מַעֲלַת בְּחִינַת הַטּוֹב הַגָּנוּז בַּתְּשׁוּבָה, בְּנִפְשׁ דִּיעָקֹב — שְׂמֵימָה נַעֲשֶׂה אֹהֶל עַל הַמִּשְׁכָּן, שֵׁישׁ בּוֹ יִתְרוֹן מַעֲלָה גַם עַל הַמַּקִּיפִים דִּירֵיעוֹת דְּקִדְשָׁה, מִטַּעַם הַנ"ל (עַד שְׂוִיּוֹתֵר). (טוֹב מִחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא, מִטַּעַם הַנ"ל)</p>
<p>And also the literal meaning of the verse — “your tents” in the plural — implies that every Jew has a tent, which serves as a shield and refuge from the outer accusations, through his teshuvah in action.</p> <p>As King David said (Tehillim 27:5): “For He will hide me in His sukkah on the day of evil... He will conceal me in the secret of His tent,” referring to times of divine judgment.</p> <p>As it also says: “For You, Hashem, are my refuge...”, and “no harm shall approach your tent.”</p>	<p>וְגַם מִשְׁמַעוֹת פָּשׁוּט: "אֹהֶלֶיךָ" — לְשׁוֹן רַבִּים, שֶׁהוּא מַה שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֹהֶל, לְהִיּוֹת לְמִגְן וּלְמִחְסֵה עָלָיו, מִקְטְרוֹג הַחִיצוֹנִיִּים, עַל יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁלּוֹ בַּפֻּעַל מַמְשׁ. וְכֵמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד: כִּי יִצְפְּנִי בְּסֻכּוֹ בְּיוֹם רָעָה, נִסְתִּירֵנִי בְּסֹתֵר אֹהֶלּוֹ — שֶׁזֶּהוּ בְּיוֹם רָעָה, בְּיוֹמָא דְּדִינִי שְׁלִטִי בְּעֹלָמָא. וְכֵמוֹ: כִּי אֲתָה ה' מַחְסִי כו' — עַד: וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאֹהֶלֶךָ</p>
<p>And since the entire intent and goal of Bilam was to arouse and find accusation against Israel — but when he gazed upon the tents of Yaakov, he declared: “How good are your tents, O Yaakov” — for no accusation can reach you, due to the good hidden within your tents, which are the makifim (surrounding lights) formed through the refinement of absolute evil in Kelipas Nogah, specifically through teshuvah in action, as explained above.</p>	<p>וּמִשּׁוֹם שֶׁכָּל חִפְזָן וּמִגְמָתוֹ שֶׁל בִּלְעָם הָיָה — לַעֲוֹרֵר וּלְמַצֵּא קְטְרוֹג עַל יִשְׂרָאֵל — אָבָל בְּאִשְׁרֵי הַסִּתְפָּל וְרָאָה בְּאֹהֶלִים דִּיעָקֹב, אָמַר: "מַה טָּבוּ אֹהֶלֶיךָ יַעֲקֹב" — שֶׁאֵין כָּל קְטְרוֹג יָכוֹל לְבוֹא בָכֶם, מִפְּנֵי הַטּוֹב הַגָּנוּז בְּאֹהֶלֶיךָ דְּוָקָא, שֶׁהֵן בְּחִינַת הַמַּקִּיפִים, שֶׁנַּעֲשׂוּ מִבְּחִינַת הַיְּבֻרִים דְּרַע גָּמוּר דְּקָלִיפַת נוֹגַהּ, עַל יְדֵי תְשׁוּבָה בַּפֻּעַל מַמְשׁ דְּוָקָא, כְּנֻזָּר לַעֲיִל. וּד"ל</p>
<p>(And this is because the inner Divine will withdrew from the realm of Kelipas Nogah and was elevated upward — through the removal of the foreign will via simple teshuvah in action, as mentioned — and from this is formed the surrounding will of holiness, etc.)</p>	<p>וְהוּא מִשּׁוֹם שֶׁנִּסְתַּלַּק פְּנִימִיּוֹת רָצוֹן הָעֲלִיוֹן, מִעֲשָׂר) דְּקָלִיפַת נוֹגַהּ, וְהוֹגֵבָה לְמַעְלָה, עַל יְדֵי הַסִּתְפָּלוֹת הָרָצוֹן הָזֶר, בַּתְּשׁוּבָה דְּסוּר מֶרַע בַּפֻּעַל מַמְשׁ**, כְּנֻזָּר לַעֲיִל — וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת מַקִּיף דְּרָצוֹן הָעֲלִיוֹן דְּקִדְשָׁה (כו').</p>
<p>And this is the meaning of the verse (Devarim 23:6): “But Hashem your G-d did not desire to listen to Bilam and transformed the curse into a blessing, for Hashem your G-d loves you.”</p> <p>This refers to the surrounding level of Divine will, which is beyond reason, for He did not desire to listen (i.e., to the accusations), as explained.</p>	<p>וְזֶהוּ: וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמַע אֶל בִּלְעָם, וַיִּהְפֹּךְ הַקְלָלָה לְבִרְכָּה — כִּי אֲהַבְךָ כו'. בְּחִינַת מַקִּיף דְּרָצוֹן הָעֲלִיוֹן, שֶׁלְמַעְלָה מִן הַטַּעַם, כו' — לִפִּי שְׁסִילָק הָרָצוֹן, וְלֹא אָבָה לְשָׁמַע כו'</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהלֵיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֵיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקְפֵּ"ו- 1826

(לג)	
<p>And afterward it says: "Your dwelling places, Yisrael" — these are the curtains of the Mishkan, of actual holiness, and this corresponds to the level of teshuvah of ruach and neshamah described above.</p> <p>This teshuvah is not from gross evil, but from a desire that the good should be utterly refined. As explained earlier in the teshuvah of ruach of Yetzirah, that one becomes pure of heart (bar levav), with the main focus on performing mitzvos with intent and heartfelt desire, with love and awe, and turning from evil through kabalas ol in inner sincerity.</p>	<p>ואחר כך אומר: משכְּנֵיךָ יִשְׂרָאֵל — שֶׁהֵן יְרִיעוֹת הַמִּשְׁכָּן, דְּקְדוּשָׁה מִמֶּשֶׁ, וְהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה דְּרוּחַ וְנִשְׁמָה הַנ"ל — שְׁאִינוּ מִן הָרַע גָּמּוּר, אֲלֵא שִׁיחָה הַטּוֹב בְּתַכְלֵת הַבְּרִירָה. וְכֵמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל בְּבְחִינַת תְּשׁוּבָה דְּרוּחַ דִּיצִירָה, שִׁיחָה בַּר לֵבָב, וְהַעֲקָר בְּמַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת, שֶׁיַּעֲשׂוּ בְּכֹנֶנָה וְרַעוּתָא דְּלָבָא, בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה, וּבְסוּר מֵרַע עַל יְדֵי יְרָאָה בְּקַבּוּלַת עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם. בְּפִנְימִיּוֹת כּו'.</p>
<p>Through this, one draws down surrounding lights (makifim) of actual holiness — represented by the ten curtains of blue, twisted linen, and purple, etc., consisting of six colors, which correspond to the six middos (attributes) — chesed, gevurah, tiferes, etc. These six include the entire structure of mitzvos, divided into 248 limbs and 365 sinews, representing the 248 positive commandments and 365 prohibitions, configured as a human form — for example, chesed as the right arm, and so on.</p>	<p>שֶׁעַל יְדֵי זֶה — נִמְשָׁךְ בְּחִינַת מְקִיפִים דְּקְדוּשָׁה מִמֶּשֶׁ, שֶׁהֵן י' יְרִיעוֹת דְּתַכְלֵת שֵׁשׁ מְשֻׁזָּר וְאַרְגָּמָן כּו', שֶׁכְּלוּלָה מִשְׁשֵׁה גְּוִנִים — שֶׁהֵן ו' מִדּוֹת: חֶסֶד, גְּבוּרָה, תִּפְאַרֶת, כּו', שֶׁהוּא כְּלָלוֹת עֲנָן הַמִּצְוֹת, רַק שֶׁנִּחְלָקוּ לְרַמ"ח אֲבָרִים וְשֵׁס"ה גִּידִים, שֶׁהֵן רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה וְשֵׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, בְּצִיּוּר אָדָם, כִּמוֹ חֶסֶד — דְּרוּעָא יְמִינָא כּו'.</p>
<p>All of these are included in the curtains of the Mishkan, which are the surrounding lights, encompassing the inner vessels of the Mishkan — such as the Ark and the Tablets, upon which rests the Supreme Crown and Chochmah Ila'ah (supernal wisdom); the Menorah and Shulchan, representing chesed and gevurah; the inner altar, representing tiferes; and the outer altar, representing malchus.</p> <p>These are the vessels where the infinite light (Or Ein Sof) actually dwells, which is the inner dimension of Adam, just as in a person below there are inner limbs, like the brain and heart, that rule over the outer limbs.</p>	<p>וְהַכֹּל כְּלוּלִים בְּיְרִיעוֹת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהֵן בְּחִינַת מְקִיפִים — הַסּוֹבְבִים עַל הַפְּלִים שֶׁבְּמִשְׁכָּן, שֶׁהֵם פְּלִים פְּנִימִים: כְּגוֹן הָאֲרוֹן וְהַלּוּחֹת שָׁבוּ, שֶׁשׁוּרָה בְּחִינַת כְּתָר עֲלִיוֹן וְחֻכְמָה עֵילָאָה; וּמִנּוֹרָה וְשׁוּלְחָן — חֶסֶד וּגְבוּרָה; וּמִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי — תִּפְאַרֶת; וּמִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן — הַמַּלְכוּת — שֶׁשֵּׁם עֶקֶר גְּלוּי אֲוֶרֶאִין־סוֹף בְּרוּךְ־הוּא מִמֶּשֶׁ. וְזֶהוּ בְּחִינַת אָדָם פְּנִימִי, וְכֵמוֹ מְשַׁל בְּאָדָם לְמַטָּה — יֵשׁ אֲבָרִים פְּנִימִיִּים כִּמוֹ מוֹחַ וְלֵב כּו', שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עַל הָאֲבָרִים הַחִיצוֹנִיִּים.</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקַּפ"ו- 1826

So too, the Chochmah Ila'ah of Torah — which also includes middos (emotions) within wisdom, such as kosher/invalid, pure/impure, etc. — is the inner Adam, as it says (Vayikra 6:2): “This is the Torah of the Adam,” and as the Zohar states, “The Torah has limbs and sinews,” meaning the inner light and vitality of the mitzvos.

The mitzvos themselves are the outer limbs, especially when clothed in curtains of six colors, as above.

As it says (Tehillim 40:9): “Your Torah is within my innards,” meaning from the wisdom in the brain, it extends even into the innards, corresponding to the Menorah (chesed), the Table (gevurah), the Incense Altar (tiferes), and even the outer altar, which offers the sacrifices — called “My bread, for My fire”.

וְכֵן כָּלִלוֹת חֻמָּה עֵילָאָה שְׁבִתוּרָה, שְׁכָלוּלָה גַם־הִיא מִבְּחִינַת הַמַּדּוֹת שְׁבִחַתָּהּ — כָּשֶׁר, פָּסוּל, טָמֵא, טָהוֹר, כו' — הֵרִי זֶה בְּבְחִינַת אֲדָם פְּנִימִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וְזֹאת תוֹרַת הָאָדָם, וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֵהָר: דְּאוֹרֵי־תָא אֵית בֵּהּ פְּרָקִין וְשִׁפִּין כו' — שֶׁהִיא בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הָאוֹר וְהַחַיּוֹת לְגַבֵּי אֲבָרִים חִיצוֹנִיִּים, שֶׁהֵן מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת, שֶׁנִּקְרְאוּ רמ"ח אֲבָרִים בְּחִיצוֹנִיּוֹת — וּבִפְרָט כָּאֲשֶׁר הֵן כְּלוּלִים בְּבְחִינַת לְבוּשׁ דִּירֵיעוֹת בּו' גְּוִנִּים, כַּנֶּזְכֵּר לַעֲיִל.

As it says: “Your Torah is in my innards” — i.e., from the Chochmah in the head, it extends into the intestines, corresponding to the light of wisdom in the Menorah, the arrangement of the showbread on the Table, the incense offering on the golden altar, and the sacrifices on the outer altar — all of which are called “lights in inner vessels.”

וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב: וְתוֹרַתְךָ בְּתוֹךְ מִעֵי — הֵרִי מִחֻמָּה שֶׁבְּרָאשׁ נִמְשָׁךְ גַּם לְקֶרֶבִּים, שֶׁהִיא מֵה שֶׁכָּתוּב "בְּתוֹךְ מִעֵי" כו', וְהִיא חֶסֶד וּגְבוּרָה דְּמִנּוּרָה לְהָאִיר אוֹר הַחֻמָּה בְּשֶׁמֶן, וְלַהֲעֲרִיד לֶחֶם הַפָּנִים דְּחֻמָּה בְּשֶׁלֶחֶן, וְלַהֲקַטִּיר קֹטֶרֶת עַל גַּבֵּי מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב, כו' — עַד מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, שֶׁמִּקְרִיבִים הַקֶּרְבָּנוֹת, שֶׁנִּקְרְאוּ לֶחֶם לְאִשִּׁי כו'.

All of this is called “light in inner vessels” — and this is the level of “Yisrael li rosh”, the inner core of all reality.

As it says (Mishlei 8:15): “Through Me, kings reign” — even the malchus of Ein Sof, like a king who decrees through the Ark and Tablets in the Holy of Holies, from which flows the inner light and divine flow, which is the source for all worlds.

And all this comes through teshuvah of neshamah of Beri'ah, called Yisrael li rosh, which is actualized only through Torah study itself — the source and root of all inner light and divine flow in the Ohr chozer of Atzilus.

שְׁכָל זֶה נִקְרָא אוֹרוֹת בְּכָלִים פְּנִימִים, כו' — שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "יִשְׂרָאֵל לִי רֹאשׁ", שֶׁהִיא הַפְּנִימִיּוֹת לְכָל מְקוֹר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת. וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתוֹרָה: "בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ" — אֲפִלּוּ מְלָכוֹת דְּאֵין־סוֹף כו', כְּמִלְךָ שֶׁגּוֹזֵר וְאוֹמֵר כֹּךְ עַל־יְדֵי הָאֶרֶן וְהַלּוּחֹת שֶׁבִּהִיכַל קִדְש־הַקֹּדֶשִׁים — נִמְשָׁךְ פְּנִימִיּוֹת הָאוֹר וְהַשֹּׁפַע, שֶׁהִיא מְקוֹר לְמְקוֹר לְכָל הָעוֹלָמוֹת. וְהִיא עַל־יְדֵי בְּחִינַת תְּשׁוּבָה דְּנִשְׁמָה דְּבְרִיאָה, שֶׁנִּקְרָאת "יִשְׂרָאֵל לִי רֹאשׁ", כַּנֶּזְכֵּר לַעֲיִל — שֶׁהִיא רַק עַל־יְדֵי מַצּוֹת תַּלְמוּד תוֹרָה עֲצָמָה, שֶׁהִיא מְקוֹר וְשֹׁרֵשׁ לְכָל פְּנִימִיּוֹת הָאוֹר וְהַשֹּׁפַע, בְּאו"ח דְּאֲצִילוֹת.

Mitteler Rebbe**Parshas Balak****מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826**

<p>And it is also called the inner aspect of the 248 limbs of the King, which are the 248 positive commandments, as it says: “A mitzvah is a candle and Torah is light.”</p> <p>Therefore, Torah study (Talmud Torah) is equal to all other mitzvos, as is known. And as explained above: through the teshuvah of Yisrael li rosh, when one has fallen below, and then removes his will, reaching the level of revulsion toward evil, this causes a greater ascent — for the Divine will is elevated to an even more inner level, and from this comes the superior light that emerges from the darkness, reaching even higher.</p>	<p>וגם נקראת פנימיות גם לרמ"ח אברים דמלכא, שהם רמ"ח מצות עשה, כמו שכתוב: כי נר מצוה ותורה אור. ולכן תלמוד תורה כנגד כולו, כידוע. וכנזכר לעיל — שעל ידי תשובה ד"ישראל לי ראש", שנפל למטה, ואז מסלק את הרצון, להיות מואס ברע — אז מזה העליה יותר, שהוגבה בחינת רצון העליון בבחינת הפנימיות יותר, להיות מזה יתרון האור מן החשך, למעלה יותר.</p>
<p>For Yisrael — who rose in Divine thought — refers to the inner and essential level of the Infinite One (Atzmus Ein Sof), before the first tzimtzum (constriction).</p> <p>That is why it says that Mashiach comes to bring the righteous to teshuvah — as it says: “Teshuvah and good deeds,” and this is because the root of Yaakov, who is called “a simple man” (ish tam), is actually a portion of Hashem Himself, and therefore even the refinement of supernal darkness must come through him alone, as explained.</p>	<p>משום שישראל שעלו במחשבה, הגנו בפנימיות ועצמות דאין סוף ברוך הוא, שלפני הצמצום הראשון, כו'. שלזה נאמר שמשיח אתי לאתבאה צדיקא דוקא בתשובה, וכמו שכתוב: תשובה ומעשים טובים כו' — והוא מטעם ששרש יעקב, שנקרא איש תם, הוא חלק ה' ממש, ולכן גם ברור חשך העליון — על ידו דוקא, כנזכר לעיל. וד"ל</p>
(לד)	
<p>And this is [the meaning of] what Bilaam contemplated (whose root was in the back-side of the internal light of the vessels, as it is written, “and he knows the knowledge of the Supreme One,” etc.), regarding the root of the act of teshuvah of the soul of Yaakov—“Yud-akev” [“heel”], referring to the first refinement of teshuvah of the sinning soul that ascends to its root in the level of Chashmal, the “ayin” of “Yosheis choshech siso” (“He places darkness as His concealment”).</p>	<p>וזהו פאשר התבונן בלעם (שהיה שרשו באחוריים דאור פנימיות הכלים כמ"ש וידוע דעת עליון כו') על שרשם מעשה התשובה דנפש יעקב י' עקב ברור הראשון דתשובה דנפש החוטאת שעולה לשרשו בבחי' "חשם" ל"ה" ד"ישת חשך סתרו</p>
<p>He saw that from this [process] are formed external surrounding lights—goat-hair curtains for the tent over the Mishkan—to guard against external forces. And on this he said, “How goodly are your tents, O Yaakov,” referring to the extraordinary supreme good that is hidden within the hidden encompassing light called “darkness is His concealment,” which has superior light compared to the light after the tzimtzum, as explained above.</p>	<p>ראה שפעשה מזה מקיפים חיצוניים דיריעות עזים לאהל על המשכן לשמור מן החיצוני', ועל זה אמר מה טבו אהליך יעקב בהפלגת הטוב העליון הגנוז בהעלם המקיף הנעלם שנקרא חשך סתרו כו' מצד יתרון האור שבו יותר מגופו של אור שאחר הצמצום כנ"ל</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל תִּקַּפ"ו- 1826

<p>Afterwards, he contemplated and saw the teshuvah in the level of Ruach and Neshamah of Yisrael, which encompasses two aspects: mitzvos in the refinement of good to the utmost degree, and the mitzvah of Torah study, which is on the level of the internal form of “Adam,” as explained above. On this he said, “Mishkenosecha Yisrael”—not “Yaakov”—and in the plural “mishkenosecha” (your dwellings), since this is the essential “Mishkan,” meaning the revelation of the Light of Hashem itself in both the internal and surrounding aspects.</p>	<p>ואחר כך התבונן וראה בתשובה דבחי' רוח ונשמה דישראל שהם כוללים ב' דברים במצות בברור של הטוב בתכלת ובמצות ת"ת שהוא בבחי' הפנימיות דציור אדם כנ"ל, על זה אמר משכנותיך ישראל ולא יעקב ומשכנותיך ל' רבים לפי שזהו עיקר המשכן שהוא גילוי אור ה' ממש בפנימיות ומקיפים</p>
<p>For the curtains encompass all mitzvos in the level of encompassing garments at the very least, and the curtains are spread over the vessels. However, in the vessels of the Aron, Shulchan, etc., the light divides into true internality. Therefore, it is called “Mikdash,” as it is written, “and the Kehosites shall carry, the carriers of the Mikdash,” and it is written, “and they shall make for Me a Mikdash”—these are the vessels—and “I will dwell among them,” this refers to the encompassing [light] of the curtains, which is called Mishkan.</p>	<p>שהיריעות הן כוללים כל המצות בבחי' מקיפים ולבושים על כל פנים והיריעות פרושות על הכלים, ואמנם בכלים דארון ושלחן כו' הרי מתחלק האור בבחי' פנימיות ממש ולכן נקרא מקדש כמ"ש ונשארו הקהותים נשאי המקדש כו' וכתוב ועשו לי מקדש שהן הכלים ושכנתי בתוכם שהוא בבחי' המקיפים דיריעות שנקרא משכן</p>
<p>This is “Mishkenosecha Yisrael,” which comes in detailed differentiation in ohr penimi and ohr makif as explained above, and may it be understood. But if not for “Ohalecha Yaakov”—the external encompassing [lights] that protect from external forces through teshuvah in actuality as explained above—then there would not be “Mishkenosecha Yisrael” in the inwardness of Torah and mitzvos, for the end is bound up with the beginning and the beginning with the end, as explained above.</p>	<p>וזהו משכנותיך ישראל שבא בהתחלקות פנימי באור וכלי ממש כנ"ל וד"ל. אבל אם לא אהלִיךָ יַעֲקֹב במקיפים חיצוניים לשמור מן החיצוני' על ידי תשובה בפעל ממש כנ"ל לא היה משכנותיך ישראל בפנימיות דתורה ומצות משום דנעוץ תחלתו בסופן וסופן בתחלתו כנ"ל</p>
<p>(לה)</p>	
<p>And this can also be understood now regarding the three types of teshuvah in nefesh, ruach, and neshamah mentioned above, through the subject of blessings over the commandments, which are in the category of Makifim (surrounding lights), as is known. There are these three levels above in Nefesh-Ruach-Neshamah: the level of nefesh of Yaakov, which is teshuvah in actual deed alone — when one says: “Blessed are You, Hashem our G-d... Who sanctified us with His commandments...” — the meaning is that Hashem should be upon us in at least an external Makif, so</p>	<p>ויוכן זה גם עכשו בשלשה מיני תשובה דנר"ן הנ"ל, בענין ברכות המצות, שהן בבחינת מקיפים כידוע. יש ג' אלה המדרגות הנ"ל דנר"ן: דנפש דיעקב, שהיא התשובה בפעל ממש — באמרו ברוך אתה ה' אלֵהינו... אשר קדשנו במצותיו — הינו שיהיה הוי' עלינו בבחינת מקיף חיצוני, על כל פנים, שלא יהיה נפרד מאלקות על ידי חטאיו, לפי ששומר מצוה לא י'דע דבר רע כו</p>

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

<p>that he should not become separated from G-dliness through his sins. As it says: "He who guards a mitzvah shall know no evil thing," etc.</p>	
<p>And when the level of Ruach of Yetzirah says this blessing on a mitzvah — "Blessed are You..." — his intention is toward the Makif of the Name of Hashem, which illuminates the mitzvos (called the 248 limbs of Malchus above).</p> <p>And even though from Above this is only in the level of external man, nevertheless it is called "Pnimityus" (innerness) in relation to the worlds, and is called Sovev Kol Almin, for the mitzvos are called "the commandments of Hashem," and every Name of Hashem is of the level of Sovev, as is known.</p> <p>And it is known that the source of Hishtalshelus is not in the level of Malchus, which receives from Netzach and Hod of Ze'ir Anpin, etc.</p>	<p>וכאשר בחינת רוח דיצירה אומר ברכה זו דמצות — ברוך אתה... פונתו לבחינת מקיף דשם הוי', שהוא מאיר במצות (שנקראים רמ"ח אברים דמלכות למעלה). ואף על פי שלמעלה איננו רק בחינת אדם חיצוני, מפל מקום נקרא פנימיות לגבי העולמות, ונקרא סובב כל עלמין, שהרי נקרא מצות הוי', וכל שם הוי' הוא בבחינת סובב, כידוע. וכנזכר שמקור ההשתלשלות אינו בבחינת המלכות, שמקבלת ממצ"ח 'והוד דזעיר אנפין** כו</p>
<p>And the second level is from the category of Yisrael li rosh — when one says: "Blessed are You, Hashem our G-d..." — this is the level of the Name Havayah that, though previously in Makif, now comes into actual revelation in the level of mochin (intellect) and in the source of all mitzvos, which is the Torah, as explained above.</p> <p>This is like the vessels of the Mishkan, which are even higher than the level of Sovev, as it says: "The heavens and the heavens of heavens cannot contain You," and He contracted His Shechinah between the two poles of the Ark, etc.</p>	<p>והמדרגה השנית — היא מבחינת ישראל לי ראש, שאומר: ברוך אתה ה' אלקינו..., הרי זה בחינת שם הוי' שבמקיף בא לידי גלוי ממש, בבחינת המוחין ומקור המצות כולן, שהיא התורה, כנזכר לעיל. וזהו פמו בחינת הכלים שבמשכן כו', שהוא למעלה גם מבחינת סובב כו', שהשמים ושמי השמים לא יכללוהו, וצמצם שכינתו בין ב' בדי הארון כו'.</p>
<p>And elsewhere it is explained (in Parshas Naso) that three levels of Noga in Beriah, Yetzirah, and Asiyah correspond to the three kinds of Mishkan coverings:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The tachash skins, which covered the goat-hair curtains, correspond to Noga of Asiyah, which is teshuvah in actual deed. 2. The goat-hair curtains themselves correspond to Noga of Yetzirah. 3. The turquoise-dyed curtains of the Mishkan correspond to Noga of Beriah. <p>These are the three levels of teshuvah in Naran from Noga of Beriah, Yetzirah, and Asiyah.</p>	<p>ובמקום אחר מבואר (בפרשת נשא) ששלוש מדרגות דנוגה דבריה יצירה עשיה היו בשלושה מיני יריעות המושכן:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. עור תחש, שהיו מכסים על יריעות עזים — היא. 2. בחינת נוגה דעשיה, שהיא התשובה בפעל ממש יריעות עזים — נוגה דיצירה. 3. יריעות תכלת — נגד נוגה דבריה.

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו-1826

And this is what is meant by “How goodly are your tents, Yaakov” — referring to the tachash covering and the goat-hair curtains; and “Your dwelling places, Yisrael” refers to the turquoise-dyed curtains of the Mishkan, etc.

ועל זה אמר מה טובו אהליך יעקב — שהיו התחש ויריעות עזים, ומשכנתיה ישראל — הן יריעות המשכן דתכלת כו'.

[NOTE Summary

The discourse begins with the famous verse, “*How goodly are your tents, Yaakov, your dwelling places, Yisrael,*” which is interpreted to refer to two stages in the spiritual journey of the soul: “tents of Yaakov” symbolizing teshuvah through simple action and brokenness, and “dwelling places of Yisrael” symbolizing refined Divine service filled with inner knowledge and holiness.

1. **Yaakov and Yisrael** represent two soul-states. Yaakov is the soul’s essential identity, born in struggle, entrenched in the lowest realms; Yisrael is the name of divine victory and revelation. A person must begin in the “tents of Yaakov”—a state of brokenness and teshuvah over coarse physicality—before ascending to the “dwelling places of Yisrael.”
2. The soul’s descent into the physical body—analagized through the verse “*כי האדם עץ*” (“man is a tree of the field”)—is compared to fruit that falls from the heights of the tree. The higher the soul’s root, the lower it falls, and the greater the concealment it experiences. But this concealment allows for a greater ascent when the soul reclaims itself through teshuvah.
3. The three levels of soul—Nefesh (action), Ruach (emotion), and Neshamah (intellect)—each have corresponding types of teshuvah:
 - **Nefesh**: Simple obedience and behavioral teshuvah (*kabbalas ol*), a return in deed (po’el mamash).
 - **Ruach**: Teshuvah in emotional refinement—breaking attachment to permissible desires and reclaiming passion for holiness.
 - **Neshamah**: A rarefied return through pure delight in the Divine, refined thought, and deep Torah learning; teshuvah not from sin, but from subtle detachment.
1. Each soul level also corresponds to parts of the Mishkan: the goat-hair coverings (outer action), the colored curtains (inner emotional life), and the Ark (the holy of holies of Divine intellect). These symbolize how every soul, according to its level, can construct a sanctuary for G-d.
2. The discourse stresses that **the lower the descent, the higher the ascent**. The coarse garments of Esav that Yaakov wears reflect this idea: by engaging with physicality in apparent concealment, the Jew elevates fallen sparks. Even this “deception” is holy, for it conceals a deep truth: all is for the sake of Divine service.
3. Ultimately, the Mitteler Rebbe teaches that this process leads to the refinement of “Noga” (neutral spiritual matter) through both **Or Chozer** (returning light via struggle) and **Or**

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל תקפ"ו- 1826

Yashar (direct illumination through Torah). The former is connected to Yaakov, the latter to Yisrael. Both are necessary.

4. The final ascent is when the physical is not just nullified or tolerated but transformed into a vessel for Divine delight itself—**transforming the body into a soul**, and pleasure into prophecy.

Practical Takeaway

Every Jew, regardless of spiritual level, can reach the highest heights through sincere teshuvah. The most broken and mundane aspects of life—when reclaimed through deed, intention, and yearning—become the foundation for divine revelation. Begin with what you can control: your actions. Through steady service and inner honesty, your physical life becomes a Mishkan—a place for G-d's presence.

Even if you feel like you're clothed in Esav's garments—running through life, chasing jobs, or stuck in cravings—the inner Yaakov is always reaching upward. Teshuvah is not only for sinners; it's the process of recovering your truth from the chaos of concealment.

Chassidic Story

The Rebbe Dovber of Lubavitch (the Mitteler Rebbe) once visited a town where a young man, deeply involved in business and far from spiritual practice, approached him after a talk. The Rebbe had spoken about the idea that even someone immersed in mundane life, when connected to a deeper purpose, elevates their entire environment.

The young man asked, “But Rebbe, I spend my whole day thinking about profits and clients—I barely find time for prayer or learning. How could my life be holy?”

The Rebbe looked at him with love and said, “Do you set aside money for tzedakah from your earnings?”

“Yes,” he replied.

“And do you close your shop for Shabbos, even if it costs you customers?”

“Yes.”

The Rebbe said, “Then your business is your tent of Yaakov—it may look like the field of Esav, but it holds the spark of Yisrael. Your yearning and sacrifice are more precious than gold. Never underestimate how goodly your tent truly is.”

(Source: Siach Sarfei Kodesh, vol. 1, p. 118)

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל תקפ"ו-1826

TPX (Therapeutic-Psychological Integration)

Based on the full discourse by the **Mitteler Rebbe** on "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל"

This discourse presents a sophisticated spiritual map of the human soul's journey from darkness to light, using the imagery of Yaakov and Yisrael, tents and sanctuaries, and the soul's descent into the "field" of this world. From a therapeutic perspective, the entire teaching offers a transformative view of trauma, disconnection, and internal fragmentation—recasting them not as failures, but as divine strategies for deeper wholeness.

Three Levels of Teshuvah as Stages of Healing

The Rebbe outlines three soul-levels—**Nefesh, Ruach, and Neshamah**—that correspond to different types of teshuvah. These reflect **three psychological phases**:

1. Nefesh (Action-based Healing)

This is the work of showing up. Even when one feels spiritually numb or emotionally distant, choosing to act—keeping rituals, maintaining boundaries, doing "the next right thing"—can create an anchoring effect. In therapy, this is akin to **behavioral grounding** or **cognitive reframing**: realigning action even when internal resistance or dissociation is present. The tent of Yaakov is the space where safety is reestablished through routine and repetition.

2. Ruach (Emotional Realignment)

At this stage, a person begins to feel again. Emotions like guilt, yearning, or love awaken. The person may struggle with ambiguous emotions: a desire for connection alongside overwhelming distraction or shame. The teshuvah here is to **clear out mixed motivations**, to find clarity in longing. In therapeutic terms, this relates to **emotion-focused therapy** or **parts work**: identifying inner drives, grieving misalignments, and reclaiming emotional coherence.

3. Neshamah (Integrated Consciousness)

This is deep, integrated healing—when a person no longer just survives or even emotionally balances, but begins to **live in alignment with their truest self**. It is not about repairing something broken, but about expanding capacity for awe, delight, and connection. This is the level where even holy acts are refined—not because they were impure, but because they lacked full presence. In therapy, this is the **post-traumatic growth stage**: rediscovering oneself as inherently worthy and connected to something transcendent.

Or Chozer and Or Yashar: Trauma and Integration

Mitteler Rebbe

Parshas Balak

מה טבו אהליך יעקב משכנתיה? ישראל תקפ"ו-1826

The Rebbe distinguishes two types of light:

- **Or Chozer (Returning Light):** born of struggle and fall, like a person returning after breakdown or addiction.
- **Or Yashar (Direct Light):** clarity, ease, the light of the tzaddik who never “fell.”

From a trauma perspective, **Or Chozer** is the energy of **integration after rupture**. The Baal Teshuvah is not less than the Tzaddik, but often deeper, for their light was earned through descent and reformation. Their insight is laced with humility and paradox. Therapy holds space for this light to emerge: not to erase the past, but to mine it for depth and meaning.

Yaakov Wearing Esav's Clothes: Authenticity Amid Adaptation

The Jew, says the Mitteler Rebbe, is often dressed like Esav—immersed in business, body, and chaos—but inwardly aligned with Yaakov. This reflects the **protective selves** we develop: we may appear disconnected, materialistic, or avoidant—but deep within, a part of us remembers.

Therapeutically, this is **the false self versus the true self** (Winnicott): a coping identity formed to survive in exile, which masks the inner divine self waiting to be reawakened. The Rebbe's model teaches compassion toward that disguise: it's not fake, it's protective. But healing is the process of letting Yaakov's voice emerge from Esav's garments.

Story

A Chassid once came to the Mitteler Rebbe overwhelmed by guilt. He was a businessman, barely able to daven with kavannah, consumed by family obligations, and convinced he was failing spiritually.

The Rebbe listened and said:

“When you close your store early for Shabbos, even while anxious about your losses—do you not feel a small tremble in your chest?”

The man nodded.

“And when you write a check for tzedakah, do you feel a brief warmth, a lift?”

“Yes,” he said.

The Rebbe smiled:

“That tremble is your soul touching G-d. That warmth is your teshuvah rising like fragrance from the depth of the field. You think you are far because your garments are dusty. But your core, your

Mitteler Rebbe**Parshas Balak**

מה טבו אֶהְיֶיהָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיהָ יִשְׂרָאֵל תִּקַּפ"ו- 1826

Yaakov, is weeping with longing beneath the suit of Esav. That longing—that is what makes your tent ‘goodly.’ That is why no curse can dwell in you.”

(Source: Shivchei Admor HaEmtza'i, based on oral accounts in Lubavitch archives) **END**

NOTE]